

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletne 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan s jutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inserate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2999

SCLOVENECE

Naš tujski promet

Ze nekoliko desetletij postaja vedno bolj očitno, da Slovenci ne bomo preživljali vsega svojega prebivalstva s kmetijstvom. Posebno se je to opazilo proti koncu 19. stoletja, ko je pritiskala prekomorska konkurenca in uničevala avstrijsko kmetijstvo ter zajela v krizo tudi druge evropske kmetijske države. Zato se je v naših krajih začelo izseljevanje in v nemali meri industrializacija. Toda prišlo so izpremenjene razmere in izseljevanje je prenehalo, nekoliko bolj živahno pa je postalo delo na industrializaciji posebno v prvih povojnih letih, ko so nastale nove politične, zlasti pa carinske meje. Toda tudi industrializaciji naših krajev so stavljene ovire in zato smo že pred vojno začeli misliti na tujski promet kot dobičkanosno gospodarsko panogo posebno na Gorenjskem. Povojna leta so nam prinesla tudi za naš tujski promet nove čase. Prišli smo v mlado državo, kjer ni drugih izrazitih alpskih predelov kot ravno pri nas. Imeli smo poleg tega še prednost, da smo se prvi zavedli velikega pomena tujkega prometa in tako smo dosegli na tem polju kolikortoliko zadovoljive uspehe.

Naravni predpogoji za tujski promet so bili dani z lepoto naših krajev in gora, potrebno pa je bilo ustvariti še druge predpogoje za uspešen razvoj tujkega prometa. Predvsem so se morali nuditi tujcu ona udobja, katerih je bil vajen in kakršne mu morejo dati druge tujke prometne dežele, ki so že desetletja pred nami usmerile svoje delo na pritegnitev tujkega prometa. Nasi ljudje so začeli polagoma računati tudi na take tujce, ki so bili za primerne protidajave pripravljani tudi nekaj potrošiti, ne pa samo na one, ki so mimogrede pojedli v podeželski gostilni klobaso, in spili razen kozarec gostilne. V industriji, ki naj služi našemu tujskemu prometu, to je predvsem v hotelu, smo investirali velike vsote, ki so v začetku obetale bogate sadove. Prišla pa je kriza leta 1931, ki je zlasti omejlja inozemski tujski promet. Čela vrsta držav je uvedla devizne omejitve in ni pustila svojih državljanov zapravljati izven meja svoje države dragocenih deviz in valut. Toda polagoma se je začelo tudi tu obračati drugače. Napram onim državam, s katerimi smo bili pasivni glede plačilnega prometa, je bilo kaj lahko doseči, da so pustile svoje ljudi k nam. Kajti le na ta način je bilo mogoče mobilizirati velike vsote terjatev pri nas, ki bi drugače prišle na vrsto zelo kasno. To velja zlasti za naše brate Čeha, ki so v zadnjih letih postali najvažnejši naši gosti, posebno v Primorju. Zadnji objavljeni podatki o tujskem prometu v naši državi 1933 kažejo, da je bilo od 216.654 inozemskih obiskovalcev naše države 63.947 Čehov, ki so bili med vsemi narodi na prvem mestu in so presegli število Avstrijcev, ki so doslej vodili med obiskovalci naših pokrajin. Devizne omejitve so sicer v celi vrsti držav ostale, vendar se opaža preokret na bolje v tem, da cela vrsta držav z drugimi sklepa posebne turistične konvencije, da se zopet oživi tujski promet. Tudi naša država bo morala pohiteti, da napravi z onimi državami, ki dajejo največ obiskovalcev našim krajev, sporazume glede plačil v tuj. prom., da si tako zagotovi važen vir dohodkov. Kajti po uradni statistiki je znašal donos od inozemcev v naši državi lani skupno 309 milijonov Din, kar je lepa vsota za našo plačilno bilanco, ki je itak v glavnem trgovinska bilanca, od katere pa ne moremo pričakovati velikih presežkov. Od vsote 309 milijonov Din lahko cenimo, da odpade ena tretjina na Slovenijo. To pomeni letno 100 milijonov Din zaslužka za naše prebivalstvo, ki mora na vse strani iskati dela in zaslužka.

Če je očitna velika korist, ki jo ima naše gospodarstvo od tujkega prometa, potem je tudi jasna naloga gospodarske politike: z direktno državno podporo je treba pospeševati naš tujski promet na vseh poljih. Vse vsote izdane v ta namen se bogato poplačajo v kaj kratkem času.

Pri nas je delo za pospeševanje tujkega prometa osredotočeno pri Zvezi za tujski promet, ki deluje v soglasju z vsemi drugimi faktorji, ki imajo stike s tujskim prometom. Iz malih začetkov se je razvilo njeno delo, ki je zlasti v propagandnem pogledu doseglo res velike uspehe. Prva tujsko-prometna društva so prav za prav zrasla pred 30 leti iz krajevnih potreb kakor n. pr. na Bledu, v Mojstrani, Bohinju in drugod. Manjkalo pa je smotrenega organizacijskega dela in pokazala se je potreba, da se za lepoto naših krajev uvede organizirana propaganda.

Eden zelo važnih faktorjev v tujskem prometu so prometne zveze. Naše železnice se sicer zavedajo, kaj je zanje tujski promet, toda gotovo je, da bi se dalo storiti še marsikaj v korist tujkega prometa. Zlasti morajo stremeti, da pritegnejo nazaj oni promet, ki so jim ga vzela konkurenčna vozila. Tu bo sicer težko konkurirati, toda tudi železnica bo morala poseči po novodobnih prometnih sredstvih. Preurediti bo morala svoje vozne rede, povečati konfort potnikov, povečati hitrost vlakov, izboljšati zveze, uvesti dovozni promet, zlasti pa vpeljati promet z motornimi vozili, ki so se drugod odlično izkazala in bi se kaj kmalu izkazala tudi kot donosen posel. Brez modernizacije prometa ni mogoče misliti na povečanje dohodkov, kar naše železnice potrebujejo.

Drugo važno poglavje pa so naše ceste. Statistika tujkega prometa v drugih državah kaže, kako zelo so motorna vozila izpodrinila železnice. Naj navedemo nekaj podatkov iz Italije, tipičnih za tujkoprometne dežele. Leta 1931 je prišla dobra polovica inozemcev v Italijo po cestah (1.157.000 od vseh 2.186.000 tujcev). Leta 1934 pa se je to razmerje zelo izpremenilo v korist avtomobilizma in v škodo železnice. Kajti od 3.142.000 tujcev, kolikor jih je lani prišlo v Italijo, jih je prišlo po cestah 2.139.000, torej več kot dve tretjini. Pa tudi izkušnje same pri nas

Kako svet Zveze narodov „sodi“ Nemčijo

V Zenevi so se že sprli

Vodena resolucija, ki daje Hitlerju odvezo za kršitev pogodbe

Zeneva, 16. aprila. c. Današnji dan je ves po-
tekel v znaku popolne negotovosti. Zgodilo se je
danes že to, kar se je sicer lahko zadržno pričako-
valo, vendar pa je bilo na to računati šele kasneje.
Sporazumi, sprejeti v Stresi, so se že začeli
krhati in to tako očitno, da je nastala nevarnost,
da že danes pride do javnega izbruha. Spor za
kulisami pa je potekal takole: prvi se je odpo-
vedal načrtom, ki so bili sprejeti v Stresi, španski
veleposlanik de Madariaga, ki je odklonil čast, da
bi bil glavni poročevalec v vprašanju francoske
pritožbe proti Nemčiji. De Madariaga se je izgo-
varjal, da je potrebno, da se najprej med velepos-
lami določi postopek, kako se naj debata pred
svetom razvija, to je, ali naj se svet ZN spremeni
v sodišče, ki bi sodilo Nemčijo, ali pa naj bo samo
splošni javni forum, kjer se naj države šele po-
govore o nadaljnjih korakih. Seveda je bil to je
dober umik španskega delegata, ker je pač slutil,
da so se že začele med veleposlami intrige, ki so iz-
bruhnile na dan tekoma današnjega dopoldneva.
Dopolodne bi se morala vršiti tajna seja, ki naj
določi postopek in določi poročevalca. Anglija in
tudi Italija sta po svojih delegatih dvigali razne
pomisleke in slednjič je Laval sam zaprosil svo-
jega angleškega in italijanskega tovarisa, da naj
bosta poročevalca. Ta dva sta se takoj umaknila.
Medtem je čas tako napredoval, da je morala biti
seja, ki bi se morala začeti dopoldne, odpuščena.
Popoldne pa bi se na vsak način morala vršiti jav-
na seja in ker ni bilo poročevalca, je moral Laval
sam prevzeti nalogo, da bo hkrati tudi poročeval-
ec sveta ZN, ki bo predlagal zaključke treh velesil
iz Strese brez utemeljitve.

Popoldne se je ob 16.30 najprej začela tajna
seja, kjer je Laval sporočil, kaj misli povedati in
kako zahteva, da se naj postopek razvija. Ker se
tej odločnosti nikdo ni mogel upirati, se je takoj
objavilo, da se začne z javno sejo.

Lavalov govor

Javno sejo je otvoril turški zunanji minister
Tevfik Ruždi Aras in kratko izjavil, da je na dnev-
nem redu pritožba francoske vlade. Na tribuno je
takoj odšel Laval in imel sledeč kratek nagovor v
utemeljitev svoje pritožbe:

Francoska vlada izraža svoje polno zaupanje
v Zvezo narodov. Francija to svojo vdanost ZN po-
novno poudarja, dasi je to s svojim dosedanjim
delom že dokazala. Toda 16. marca je nemška
vlada enostransko odpovedala določila mirovne
pogodbe in mi ne smemo pri tej kršitvi mednarod-
nega prava ostati tihi. Francija je prepričana, da
žele danes vsi narodi mir in da zaupajo vsi v ZN,
ki je njihova najvišja mirovna ustanova. Zato ne
bom prav nič utemeljeval francoske pritožbe, ki
jo imate že vsi v rokah. Francija je s svojim de-
lom dokazala, da hoče samo mir in v tem duhu je
bil sprejet tudi komunik v Londonu dne 3. februa-
rija, ki je bil takoj sporočen tudi v Berlin in pred-
videval vse potrebno, da se uredi evropska pri-
nost tako, da bo tudi Nemčija upoštevana in pri-
znana njej tista enakopravnost, ki bi rešila raz-
orožitveno konferenco. Toda Nemčija tega vabila
ni hotela sprejeti in je storila korak, ki je zelo

razburil celo Evropo. Na svetu ZN je sedaj, da se
določi, kako naj se v teh okoliščinah spoštujejo do-
ločila mednarodnega prava. Vsi narodi morajo
biti za to, da se spoštuje pravo in v vsej tej poli-
tiki mi nismo bili nikdar proti nikomur, ampak
smo z vsakim sodelovali. Mir je naš program in
to je beseda Francije v tem težkem trenutku. Zato
je koristno, da se v tem trenutku spomnimo tudi
zakonov mednarodne morale, ki nas lahko uče iz
preteklosti, kaj se lahko zgodi v bodočnosti. Zato

Resolucija: Sestavimo odbor, ki bo izdelal predloge za sporazum o postopanju proti grešnikom

Svet ZN sprejema na znanje pritožbo fran-
coske vlade in upoštevajoč vse navedeno, spre-
jema sledeče:

1. Treba je vzdržati princip, da se morajo
spoštovati mednarodne pogodbe kot del med-
narodnega prava;
2. da je to glavno načelo mednarodnega
prava;
3. zakon nemške vlade z dne 16. marca je
v hudem nasprotju z načeli, ki smo jih zgo-
raj navedli;
4. iz tega koraka nemške vlade ne more
nastati nobena pravna norma in tudi nobena
pravica za nikogar;
5. tako delo je smatrati kot element ne-
mira v Evropi;
6. ugotavlja se, da sta Anglija in Francija
že 3. februarja 1935 izdelali splošen načrt gle-
de evropske varnosti, h kateremu bi mogla
pristopiti tudi Nemčija, in bi se nato lahko
prešlo h koristnemu delu na razorožitveni
konferenci;
7. Jasno je tako, da je bila nemška odlo-
čitev storjena odločno proti vsem načelom in
dejstvom, ki so zgoraj navedena.

Zato sklene Svet ZN:

1. da se je Nemčija zelo hudo pregrešila

Pakti, pakli, pakli ...

Trije mesto enega za mir v Podonavju

Zeneva, 16. aprila. TG. Uspeh več zapored-
nih razgovorov med Lavalom in zastopniki
držav Male zveze, predvsem s Titulescom, ki
je že začasa streške konference večkrat tele-
fonično govoril s francosko delegacijo in pred-
vsem prepričal, da v Stresi velesile niso kar
naravnost odobrile avstrijske oborožitve, ne
da bi se kaj brigale za mnenje malih držav.
Uspeh teh pogajanj je sedaj ta, da hočejo
končni podonavski pakt nasloniti na tri po-
godbe:

1. Konsultativni ali posvetovalni pakt, ki
se ga udeležijo vse srednjeevropske države,
kot predvideno v italijansko-francoskem pre-
dlogu z dne 7. januarja. Ta pakt bo bržkone

v imenu treh velesil s konference v Stresi predla-
gam resolucijo, ki naj zaključi to debato.

Laval poroča o Lavalu

Takoj nato je bil ta Lavalov govor preveden
v angleščino. Ko je bilo to opravljeno, bi moral
dobiti besedo poročevalec ZN, ki bi naj nepristran-
sko zaključil to debato. Toda na tribuno je zopet
moral Laval in je nato v imenu treh velesil pre-
čital sledečo resolucijo:

proti vsem obstoječim načelom in je s tem
prekršila mednarodno pravo;

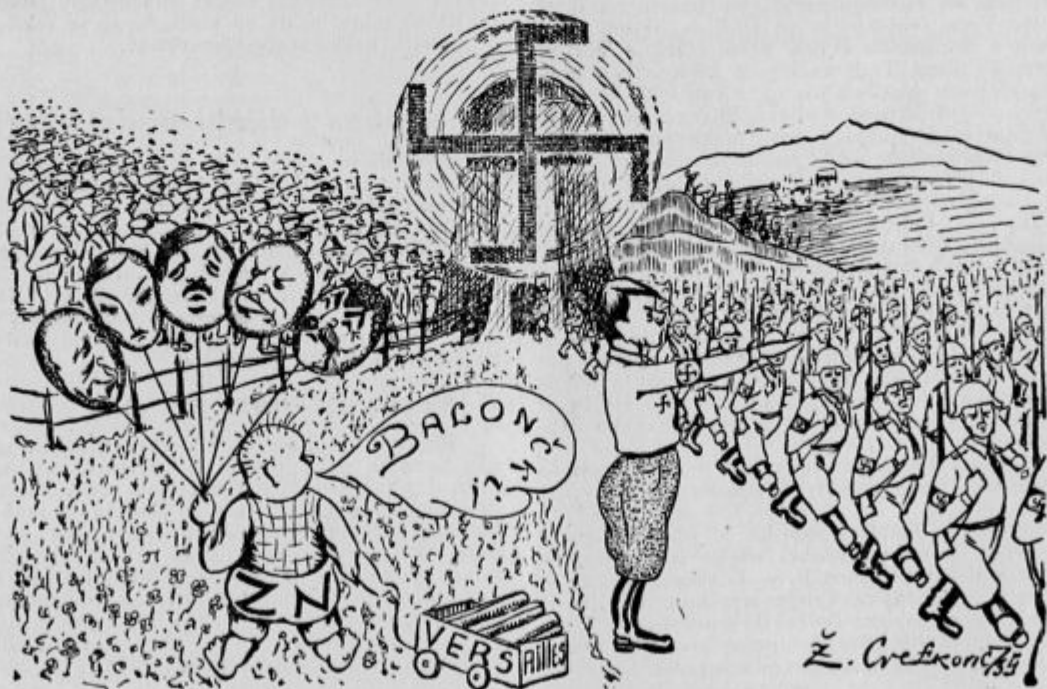
2. z ozirom na to vabi Svet ZN vse tiste
države, ki so podpisale londonski komunik z
dne 3. februarja 1935, ali pa k temu pristopile,
da izvedejo organizacijo evropske varnosti s
tam določenimi pogodbami v okviru načel Zve-
ze narodov;

3. enostransko zaničanje mirovni pogodbe
lahko poruši temelje ZN in tudi vse varnostne
odredbe, ki so si jih njene članice ustvarile.

Zato je nujno, da se vsi člani ZN že sedaj
sporazumejo, kako bodo postopali v tem slu-
čaju, in zato ta resolucija predlaga:

- da se izvoli nov odbor, ki naj določi sank-
cije gospodarskega in finančnega značaja, ki
se bodo začele izvajati proti vsakomur od strani
vseh članov ZN, ki bi kršil mirovne pogodbe

Nato sta govorila zaporedoma še angleški
zunanji minister sir John Simon in pa baron
Aloisi, ki sta oba govarjala resolucijo, spre-
jeto v Stresi, in jo priporočala, da se v celoti
sprejme kot zaključek debate, ki je bila po-
vzročena po francoski pritožbi. Po vsem tem
Svet ZN ni imel druge naloge, kakor da to re-
solucijo sprejme. Seja še traja, ko to poro-
čamo.

Zveza narodov zavzema »stališče« k oboroževanju Nemčije

učijo, kako vedno bolj narašča promet z
avtomobili po naših krajih. Zato bo to dej-
stvo morala vpoštevati tudi naša tujskopo-
speševalna politika in podprezati na mero-
dajnih mestih, da se bo naš cestni problem
premaknil naprej in da se začelo delati.
Iz velikih kreditov za javna dela v znesku
35 milijonov Din ne bomo mogli dosti nare-
diti, to bi zadostovalo komaj za eno večje
delo. Vpoštevati pa je treba dejstvo, da dobi
naša država v Sloveniji priključek na velike
mednarodne cestne zveze in da bi bilo na-
pačno delati avtomobilске ceste kot torzo v
sredi države brez pravega priključka in s
tem tudi prave vrednosti. Med tujskopro-
metnimi vprašanji prve vrste je torej gotovo
cestno vprašanje, ki mora dobiti več vpošte-
vanja tudi v materialnem pogledu glede kre-
ditov centralnih mest.

Tujski promet je postal važen narodno
gospodarski faktor, pa tudi drugače igra v
življenju našega naroda veliko vlogo. Ne sme
pa nam tujski promet kvariti našega naroda,
kajti to bi bilo škodljivo ne samo v material-
nem oziru. Zato mora tujskoprometna poli-
tika vpoštevati tudi dejstvo, da nam tujski
promet ne sme odtujevati našega naroda od
njegove grude, ne kvariti njegovih običajev
in nošelj. Saj vidimo pri drugih narodih,
da jih dozdnevno višja civilizacija mest ni po-
kvarila in jih je ohranila prvotne, kolikor se
je pač dalo ob tako velikem tehničnem in
socialnem napredku. Tudi našemu narodu
se ni treba sramovati njegovih dobrih last-
nosti, še več, pokaže naj jih, pa bodo vzbu-
dile tudi pri tujcu spoštovanje in večje ume-
vanje za mali narod, ki si prideluje svoj kruh
na borni grudi.

podpisan že na podonavski konferenci, ki bo v
Rimu okrog 20. majnika.

2. Četverni sporazum med Avstrijo, Franci-
jo, Italijo, Jugoslavijo in Češkoslovaško glede
načina, kako hočejo te države braniti avstrijsko
neodvisnost — in sicer po načelu medse-
bojne pomoči — v primeru, da bi kdorkoli od
zunaj ali znotraj napadel Avstrijo in ogrožal
njeno ozemlje ali njeno politično neodvisnost.

3. Tretji sporazum je samo prehodni in bo
veljal samo tako dolgo, dokler ona dva zgoraj
omenjena ne bosta končnoveljavno podpisana.
V tem tretjem paktu se imenujejo države (Ita-
lija, Francija, Jugoslavija, Češkoslovaška) ob-
vežejo, da se bood medsebojno posvetovala
ako bi nastopila dejanska nevarnost za avstrijsko
neodvisnost.

Uradno stališče Male zveze o oborožitvi Avstrije: Ne!

Zeneva, 16. apr. AA. Snoči je izšel tale ko-
munike: Stalni svet Male zveze in svet balkan-
ske zveze sta, zbrana pod predsedstvom g. Ti-
tulesca, proučila splošni položaj v luči najno-
vejših dogodkov. Sveta sta vzela na znanje re-
zultate konference v Stresi in z zadovoljstvom
ugotovila napore in prizadevanja za čimprej-
šnjo izvedbo načrtov za utrditev evropskega
mira. Mala zveza in balkanska zveza pripisa-
jeta posebno važnost sklenitvi pogodbe o vza-
jemni pomoči na severovzhodu Evrope in var-
nostnem paktu v srednji in jugovzhodni Evro-
pi. Glede revizije vojaške ureditve Avstrije,
Madjarske in Bolgarije so zastopniki petih
držav sprejeli na znanje pojasnila, ki jih jim
je o tem dal g. Laval.

Laval v Moskvo

Tja ali nazaj grede tudi v Varšavo

Moskva, 16. aprila. c. Danes se je v sovjet-
skem zunanem ministrstvu potrdila vest, da bo
Laval v soboto odpotoval v Moskvo. Vendar pa
se je tudi izjavljalo, da je bilo danes sporočeno
v Pariz priporočilo, naj bi se Laval ustavil v Var-
šavi že na poti v Moskvo in ne šele ob vrnitvi.
Francosko-ruska pogodba, ki naj bo osnova vzhod-
nemu paktu, je bila že izdelana na sestankih med
Lavalom in Potemkinom v Parizu. Njena vsebina
je že znana, ker je bila deloma že objavljena. Zato
bi bilo dobro, da bi se Laval že na poti v Moskvo
ustavil v Varšavi, da bi izvedel, kaj misli o tej
pogodbi Poljska. V svojih pogajanjih s Pilsudskim
in Beckom bi mogel Laval že ugotoviti, kakšne
spremembe bi želela Poljska in ali so te spremem-
be možne v takem smislu, da ne bi porušile bi-
stvenih temeljev francosko-ruske pogodbe. Na da-
našnjem sestanku med Litvinovim in Lavalom, ki
bo v Zenevi, bodo že določene koncesije, ki bi jih
Laval lahko nudil Poljski, če bi Poljska pokazala
resno voljo, da hoče sodelovati pri organizaciji
miru na vzhodu Evrope.

Nov nizozemski poslanik

Belgrad, 16. aprila AA. Nj. kr. Vis. knez-
namestnik je sprejel danes ob 12. v svečano
avdijenco novega holandskega poslanika na
naem dvoru g. J. B. Hubbrechta. Pri tej priliki
mu je novi holandski poslanik izročil svoja
akredicijska pisma.

Nova ruska kmetska zadruga

Na letošnjem kongresu sovjetske Unije je dal Stalin po dolgih in tehtnih debatah zakonitično postaviti, ki definitivno ureja način socialističnega gospodarstva posameznih poljedelskih enot v Rusiji. Ker bomo podrobno karakterizacijo tega gospodarstva podali pozneje, naj zdaj naznačimo samo njegove glavne črte.

V carski Rusiji, pred revolucijo 1917. je bilo poljedelsko gospodarstvo urejeno zelo različno. V koloniziranih krajih, kakor n. pr. v Sibiriji, je bilo privatno gospodarstvo z istimi oznakami, kakor pri nas, in je bil kmet na splošno dobro sitiran; ponekod je bil naravnost na stopnji ameriškega farmarja z obsežnim in zelo rentabilnim gospodarstvom. V evropski Rusiji, kjer so pa vladale kaj različne razmere, je kmet bil po večini po znatnem delu pravi proletarec. Po odpravi tlačanstva v šestdesetih letih prejšnjega stoletja, je imel ruski kmet premalo in čedalje manj zemlje, koje bogastva je povečini užival plemiški veleposelec. Kar je pa imel svoje zemlje, je bila urejena v obliki starodavnega »mira«, ki je predstavljal neke vrste primitivno zadrugo. Zemlja je bila last mira, to je občine, ki jo je na shodih kmetov razdeljevala med posamezne člane kmetijskih družin v takozvane »nadjele« ter določala način in obseg obdelave. Užitki »nadjele« je faktično predstavljal popolno privatno last vsakega posameznika in se mir v to ni smel vtikati. Pač pa je mir vsako leto po potrebi menjaval predeljeval, to se pravi, da se je obseg in število nadjelov menjavalo in po družinskem prirastku večalo; tudi je mir vršil komasacijo in podobno, da je prišel v okoliš pomanjkanju zemlje in rastočim ter menjajočim se potrebam posameznih kmetijskih družin. Ta napol zadrugi način gospodarstva, pri katerem so bila produkcijska sredstva povečini tudi privatna last kmeta, enako kakor živina, se je izkazal s časom kot popolnoma neprimeren. Ministrski predsednik Stolipin je izdelal obširno agrarno reformo, ki je imela namen, da kmeta osvobodijo mira in to napol zadrugo gospodarstvo, ki je bilo takšno, da je ovrlo osebo podjetnost in svobodo razmah posameznika ter preprečevalo tudi napredek poljedelske produkcije sploh, zamenja s privatnim gospodarstvom. Seveda je imela Stolipinova reforma to bistveno napako, da ni utešila lakote ruskega kmeta po zemlji, to se pravi, da se ni lotila odkupa veleposestev. Zato je ruski kmet bil v carski Rusiji glavni element nezadovoljstva proti režimu.

Boljševiška revolucija je v prvih letih ustvarila v poljedelski produkciji pravo in popolno anarhijo. Vsak posameznik in vsaka posamezna občina, ki se je plemiške zemlje polastila, je pustila z vidika vsak socialen vidik. Vsak si je nagrabil, kolikor je mogel, ako mu niso preprečili drugi. Če poleg tega vpoštevamo posledice poraza na bojnem polju leta 1917 in pa sledeče grozote meščanske vojne, se ne bomo čudili, če je nastala lakota. Ko je bila ta vojna končana, so se sovjeti lotili sistematične preureditve poljedelskega gospodarstva v najradikalnejši obliki svoje komunistične teorije in hiteli, da ustvarijo takozvano kolektivno gospodarstvo, po rusko: kolektivnoje hojajstvo ali s kratko kolhoz. Ta način komunističnega gospodarstva pa se je izkazal istotako kot nemogoč, dasi so sovjeti z najboljšimi sredstvi iztrebili takozvane »kulake«, to je premožnejše in srednjega kmeta, ki je bil malemu trn v peti. Nemožnost, da bi si posamezni kmet v komunističnem kolhozu pridetal toliko, kolikor za dostojno existenco rabi, ker se je njegovo prisilno delo usmerjalo oblastveno v to, da se je državi odrajal ogromni del vseh produktov, dočim kmet od države ni mogel dobiti nazaj izdelkov, ki jih on potrebuje, je povzročil čedalje večje nezadovoljstvo s komunističnim gospodarstvom. To je pripravilo sedaj Stalina, ki je kolhozstvo z največjo brezobzirnostjo forsiral, da ta način stodoletne kolektivizacije poljedelstva zamenja z drugim sistemom, ki kolektivizem omejuje z neke

vrste socialističnim združništvom ali takozvanim »artelom«, kakor se v ruskem jeziku zadruga imenuje.

Ta »artelizacija« ali pozadruženje poljedelskega gospodarstva, ki je zdaj v Rusiji uvedeno od 17. februarja 1935, se je v Evropi od nekaterih proglašilo kot nekaka demontaža komunizma. Temu pa v resnici ni tako. V načelu je tudi novi artel prav tako, kakor bivši kolhoz, zgrajen bistveno na komunističnem principu in se je ta princip praktično celo poglobil v nekom oziru, ki ga bomo pozneje razložili. Pač pa bo odslej vsak član ruskega artela imel za svojo privatno uporabo večji del vrta in več živine, nego jo je smel imeti doslej (povprečno ena krava na vsakega). Zadrugi princip v zapadnem smislu, ki pozna samo prostovoljno združeno gospodarstvo, prihaja v novi ruski postavi do veljave samo navidez, ker se smatra, da je vsak član vstopil v artel prostovoljno in da sme iz njega tudi izstopiti. Ker pa izstopitvi dejansko od sovjetske uprave ne bo mogel dobiti na razpolago nobene zemlje, je ta določba gola fikcija. Nasprotno pa je zadnja sled principa privatne lastnine odpravljena s tem, da novi zakon ne pozna več nobenega »nadjele«, ki bi se nakazal vsakemu posamezniku, ampak vse meje med zemljo sploh odpravlja in se tudi zemlja ne nakazuje kakor v starem miru novim članom občine, to je v prvi vrsti novim otrokom družine, ampak se po možnosti povečuje samo ves skupni kompleks pozadruženje zemlje, oziroma artelov. To se pravi, kmet mimo svojega vrta in določenega števila živine, ki se mu bo odslej odmerjalo v večjem številu nego doslej po meri njegove pridonosti in različnih lokalnih potrebah individualno, ne bo štel zemlje za svojo, ampak za državo, kakor je bila prej veleposestniška. V tem oziru je nova socialistična zadruga v principu podobna staremu miru.

Ker bomo o tem govorili podrobneje pozneje, hočemo sedaj na podlagi zakona od 15. februarja 1935 orisati značaj in obliko novega ruskega artela.

Vsi kmetje vasi ali kakšnega večjega rajona sploh se »prostovoljno« združijo v zadrugo (artel), da s skupnimi produkcijskimi sredstvi in s skupno organiziranim delom zgradijo kolektivno gospodarstvo, ki naj produktivnost dela zviša.

O zemlji

Vse meje, ki so preje ločile posamezne dele (nadjele) kot zasebno lastnino ali uporabo posameznih članov, se odpravljajo in vsi nadjele tvorijo sedaj en sam zemeljski masiv, ki je last države, oziroma skupnosti, katera jo odstopi artelu v večno uporabo. Ta skupna zemlja se ne sme prodati ne kupiti niti dajati v najem. Znanjšanje zadrugne zemlje ni dopustno, pač pa, kolikor je možno, povečanje bodisi na stroške se svobodne državne zemlje ali pa na stroške tiste zemlje, kolikor jo še kmetje obdelujejo posamič po privatnolastniškem sistemu.

Iz te zadrugne zemlje dobi vsak posameznik kmetijski dvor za osebno uporabo, malo parcelo kot zelenjadarj ali sadni vrt. Velikost te zemlje sme biti od četrte do pol hektarja, ki se more ponekod zvišati do 1 ha, o čemer sklepa okrajna sovjetska uprava, kjer se dotični artel nahaja. Vsak sme seveda iz zemljiške zadrugne izstopiti, toda ne more dobiti potem zemlje iz kompleksa zadrugne, ampak samo iz še svobodne državne zemlje.

Zemlja artela se po načrtu obdelave razdeli v posamezna polja, toda ne tako, da bi bilo kakšno polje uporabna last kateregakoli posameznega člana zadrugne. Ti posamezni deli se obdelavajo kolektivno po takozvanih poljedelskih brigadah, ki so sestavljene iz članov artela, oziroma članov posameznih kmetijskih dvorov.

Plemenski in druga živina se redi na posebni skupni fermi, kateri se po potrebi dodelijo potrebni pašniki in zemlja za posevke krme.

(Dalje prihodnjič.)

Mariborska občinska seja

Maribor, 16. aprila.

Nocoj je bila druga redna seja mariborskega občinskega sveta. Po otvoritvi je poročal predsednik, da je dobil od banske uprave obvestilo, da je finančno ministrstvo potrdilo občinski proračun, in sicer izdatke v celoti, dohodke pa z malimi izjemami. Finančno ministrstvo predlaga znižanje občinskih doklad od 45 na 40%. Ker je bila določena v proračunu tozadevna rezerva, je bodoče občinsko gospodarstvo kljub temu uravnoteženo. Nekatere spremembe je finančno ministrstvo tudi napravilo na pravilniku o uvozniki. Mestni svet je zaprosil, da ostane prejšnji delokrog občine v dosedanjem obsegu in je prošnja ugodno rešena. Nujen predlog so vložili nekateri občinski svetniki radi razmer v gasilski četli, ki postajajo nevarne. Zahtevajo, da se zadeva čimprej razčisti in da predsednik ukrene vse potrebno, da se ohrani red in zagotovi varnost Maribora pred ognjem. Obravnavanje interpelacije se je odložilo za konec seje.

POROČILA ODSEKOV

Za prvi odsek je poročal dr. Vauhnik. V odbor za pregled letnega obračuna Mestne hranilnice se kooprira podpredsednik Golouh.

Poročilo drugega odseka je podal podžupan Golouh. Društvo za varstvo deklet v Mariboru, ki oskrbuje Kolodvorski misijon ter skrbi za služinčje, ki so brezposelne, je vložilo ponovno prošnjo, naj bi se mu prepustilo nekaj prostorov v hiši na Slomškovem trgu 12, ki je last Kutscherove ustanove. Ustanova izvira iz leta 1906. in je bila namenjena skrbi nepreskrbljenih in zapuščenih deklet. Najemina pa se ni mogla doslej izbrabiti, ker je bila hiša precej obremenjena in daje premalo dohodkov. Odsek je predlagal, naj bi se pravna stran izročitve ustanove preštudirala in je občinski svet ta predlog sprejel.

Za tretji odsek je poročal ing. Jelenec. Sprejme se nov pravilnik za napravo hodnikov, ki določa v glavnem, da dela in vzdržuje hodnike mestna občina, medtem ko morajo hišni posestniki nadoknaditi efektivne stroške. Definitivna širina hodnikov se določa za petino širine cestišča na vsaki strani. Pri večji širini izvrši dela občina na svoje stroške. V prvo kategorijo se uvrstijo vse ulice, ki vežejo mesto z okolico. — Banska uprava je zavrnila sklep mestnega sveta, po katerem se dovoli na pro-

Primoran sem izprazniti lokal zaradi tega prodajam manufakturo, konfekcijo, damsko in moško perilo, nogavice in drugo blago po globoko znižanih cenah. Kolbezen Franc, Celje Prešernova

Zakaj ie Ludendorff zopet v časteh v Nemčiji

Jaz sem pogan, jaz sem antikrist

Tako se je Ludendorff izjavil dopisniku „United Press“

Značilno je, da je narodnosocialistična vlada v Nemčiji sedaj generala Ludendorffa, čeravno je odkrit nasprotnik sedanjih vodij nar.-socialistične države in sploh vsega osebnega režima, dvignila za velikega narodnega heroja. Naslednje poročilo, ki ga je objavil dopisnik „United press“, bo odprlo vsem očmi, zakaj hitlerizem navzlic temu vztraja pri oboževanju tega generala.

Dopisnik „United Press-a“ je obiskal generala Ludendorffa, tako poroča »Neuste Zürcher Zeitung«, v Tuzingu na gornjem Bavarskem, kjer Ludendorff prebiva. General je časnikarja sprejel in mu dovolil celo daljši razgovor. Med razgovorom je general Ludendorff sam sprožil vprašanje vere in svetovnega nazora in kar naenkrat vprašal dopisnika »United Pressa«: »Vi ate bržkone že slišali, da sem antikrist in da me ljudje tudi tako imenujejo?« Časnikar mu je odgovoril: »Nimajo vas za antikrista, ampak za nasprotnika krščanstva.«

Ludendorff se je nato razvnel in z dvignjenim glasom nadaljeval: »Ne, jaz nisem samo protivnik krščanstva, jaz sem antikrist, jaz sem pogan in sem na to ponosen. Krščanstvo sem že zdavnaj zavrgel. Kaj pa hoče krščanstvo? Krščanstvo hoče po besedah evangelija sv. Janeza človeka poedince izluščiti iz skupnosti, iz naroda, iz plemena, iz pasme. V »krščanski« državi potemtakem ne more biti govora o kakšni medsebojni povezanosti in strnjivosti narodne celote. Krščanstvo je bilo samo zato tukaj, da je židom pomagalo do oblasti in da jim še pomaga. Moja žena je v svojih versko-filozofskih spisih dokazala, da vsak narod Boga po svoje doživlja in da je krščanstvo zaradi tega vsem severnim (nordijskim) narodom, kamor spadajo tudi Angleži, tuje. Krščanstvo deluje porazno na naše plemenske tradicije. Iz ljubezni do svojega ljudstva

se torej borim proti krščanstvu. Če hočejo Angleži ostati kristjani, je to njihova stvar. Toda doživeli bodo, da bodo s časom padli s svoje višine. Samo takšni narodi, ki živijo po plemenskih načelih, ostanejo zdravi. Mi Nemci smo trenutno tisti narod, ki se je od krščanstva najbolj oddaljil. ešle, ko bomo vsi v celoti krščanstvo odklonili in se od njega popolnoma osvobodili, bo nemški narod dobil svojo plemensko strnjivost, ki bi je bil tako potreboval 1918, a ki mu je takrat na žalost še manjkala.«

Generala Ludendorffa hoče narodni socializem prevzeti torej kot protikrščanskega heroja ter ga kot takega dati za vzor mladi naraščajoči Nemčiji. Sedaj razumemo...

Angleški odgovor

K temu dostavlja najbolj reprezentativna angleška gospodarska revija »The Economist« sledečo opazko: »General Ludendorff, ki je na predvečer svojega 70. rojstnega dne izpovedal svoj Bogom-Bog, je bil tako ljubezljiv in nam Angležem dal pravico, da smemo ostati kristjani, a nam istočasno zagrozil, da bomo zdrslili zato vedno bolj navzdol. Istega dne — nemški general tega ni vedel — je angleški narod, ki ga je predstavljal podpredsednik vlade Baldwin, na kongresu evangelijskih svobodnih cerkva v Angliji, zdrsl dol — ali gor! —, ko je ta angleški gospod, ki tako popolnoma predstavlja nas Angleže, sveril Anglijo in Angleže pred »mo-goče čisto dobromiselnim umskim doktrinom, čigar terorizem je morda najstrašnejši sad materializma in oboževanja stvari in zanikanje vseh pravic njihovega Boga in Stvarnika.« Dodal je, da »niso angleške iznajdbe in za Angleže neizite in da je to nevarnost, ki je daleč od naše dežele, toda čutili smo vsi njeno zemljepisno bližino.«

Vojaška moč Nemčije

Pariz, 16. aprila. AA. »Matin« poroča iz Londona, da je pomočnik sovjetskega komisarja za državno obrambo sestavil poročilo o nemški oborožitvi. Poročilo navaja, da ima Nemčija 3700 letal. To število pa lahko poveča na 16.000. Stojeca vojska šteje z oficirji vred 900.000 mož. K temu številu je treba dodati še napadalne čete, črno policijo itd. Teh je tudi več sto tisoč. Vojna mornarica obstoja iz 101 edince. Njihove posadke štejejo 22.600 mož.

Batolov odstopil

Sofija, 16. aprila. AA. Tu kroži vest, da je zunanji minister Batolov dal ostavko. Ministrski predsednik Zlatev je vest takoj demantiral. Vse kaže, da je Batolov v resnici odstopil, da pa je kasneje svojo ostavko preklkal. Verjetno je, da bo izbruhnila ministrska kriza.

Konec vojne v Južni Ameriki?

Berlin, 16. aprila. AA. DNB poroča iz Aunciona: Predsednik republike Paragvaj je glede na poskus posredovanja med Paragvajem in Bolivijo izjavil: Napočila je doba, ko se lahko začne govoriti o miru. Paragvaj je pripravljen brez posredovalcev razpravljati z Bolivijo. Bolivija ne bo našla v nas nepomirljivega nasprotnika. Čas je, da sedemo za zeleno mizo, da rešimo oba naroda vojne ga gorja in stiske.

Buenos Aires, 16. apr. b. Po večtedenskem zatíšču so pričeli v Gran Chacu zopet gmeti topovi in bombe. Paragvajske čete so nenadoma prešle v napad in popolnoma uničile štiri bolivijske polkovnice. Paragvajci so ujeli veliko število bolivijskih vojakov ter zaplenili mnogo vojnega materiala. Z ozirom na vest, da se je pripravljala atentat na Mussolinija in Lavala, ki jo je prinesel današnji »Journal de Genève«, se poroča, da je policija v Marseju aretirala 20 sumljivih oseb. Policija je dala izjavo, da je odkrila precej dobro organizirano zaroto proti Mussoliniju in Lavalu ter da je zaradi tega aretirala nekaj anarhistov. Istočasno pa se izjavlja, da so vesti, ki so se razširile v zadnjih urah, mnogo pretirane.

★

Autobus z dijaki padel v jarek

Belgrad, 16. aprila. AA. Na potu od Belgrada do Kragujevca pri 82 km se je danes popoldne prevrnil autobus z dijaki zemunske gimnazije. Autobus se je prevrnil v poldrugi meter globok jarek. Dve dijakini so s hudimi poškodbami prepeleljali v bolnišnico v Topoli. En dijak je laže ranjen in je nadaljeval pot z ostalimi dijaki. Kaže, da se je nesreča zgodila zaradi nepazljivosti šoferja. Okrajni načelnik je prišel na kraj nesreče in je osebno zaslišal prizadete.

Nezaposlenost pri nas

Belgrad, 16. aprila. AA. Po podatkih javnih borz za delo je bilo 1. aprila t. l. v naši državi nezaposlenih 28.001 delavcev. Na področju javne borze dela v Belgradu je bilo ta dan nezaposlenih 5218, zagrebske borze dela 7309, ljubljanske 6283, sarajevske 2226, novosadske 5204 in splitske 1761 delavcev. Od nezaposlenih delavcev je bilo največ nezaposlenih dninarjev (7508), nato delavcev v industriji tekstilnega blaga obutve in nakita (2611) in gradbenih delavcev (2327).

Panait Islati umrl

Bukarešta, 16. aprila. m. Danes je tukaj umrl 51 let star evetovno znani pisatelj Panait-Istrati, ki je nekdaj let bohehal za tuberkulozo. Pokojni je vsa svoja dela napisal v francoščini in so kot taka imela v mednarodni književnosti zelo velik uspeh. Znana so tudi njegova pisma s francoskim katoliškim pisateljem Mauriacom o smislu smrti in onostranstvu. Poleg cele vrste romanov je napisal tudi znano psihološko reportažno studijo pod naslovom »La Russie nue« — Razgaljena Rusija, v kateri je napisal kot prvi evropeji pisatelj svoja doživljaja v novi Rusiji.

Belgrad, 16. apr. m. Do danes še ni bila na tukajšnjem kasacijskem sodišču vložena nobena kandidacijska lista. Izgleda, da bodo vsega skupaj samo 4 kandidatne liste, ker je malo verjetno, da bi mogla Topalović in Ljotić izpolniti vse zahteve volivnega zakona. Potemtakem bi prišle v poštev samo lista predsednika vlade, lista Holdjere in še dve drugi listi.

Še ni rešen

Že tretji dan trpljenja - zaman

Maribor, 16. aprila.

Stanje je obupno. Danes popoldne so reševalci povedali, da ne morejo ponesrečenca rešiti skori stranski rov. Zgornje telo so mu spravili v rov, noge pa mu še vedno drži beton v vleznem pramenju. Zaradi tega so začeli nemudoma nadaljevati s kopanjem navpičnega rova na drugi strani, da bi mu lahko osvobodili tudi noge. Prišli so pomagat gasilci iz Studenca, ki so zgrabili za lopate. Z njimi sta prišla tudi dva mojstra, ki vodita kopanje v navpičnem rovu. Ob 3 je nastopila nova katastrofa. Vdrla se je nova plast zemlje, da se je leseno ogrado, ki drži obok, pogreznilo za pol metra. Zemlja je nesrečenca znova zasula in ga tako stisnila, da je začel bruhati kri. Obstoja male upanja, da bi ga rešili še živga in globine. Reševalci delajo s silno postrvovalnostjo, vsem se vidi, da bi iztrgali vse, samo da bi ga rešili. Kljub temu pa se jih polasta malodušje in govorijo, da ga ne bo mogote rešiti v kratkem času. Medtem pa lahko vsak hip nastane katastrofa, da se bo zasulo v rov toliko zemlje, da bo nesrečenca zadušilo. Za stransko usodo zasutega delavca vlada silno zanimanje tudi drugod. Tako se je pomočnik bana večkrat telefonirano informiral iz Ljubljane o poteku akcije. Prispele so celo brozjavke, v katerih strokovnjaki dajejo nasvete, kako naj bi se kopalo. Vendar pa bo najbrže tudi to zaman.

Zopet nesreča v „Novem Brdu“

Dva rudarja mrtva

Kos. Mitrovica, 16. aprila. m. Sinoči okoli 22. ure se je pripetila v tukajšnjem rudniku »Novo Brdo« nova rudniška nesreča. V tem času je hotela skupina rudarjev, ki je bila na delu v tem rudniku, ravno zapustiti rudnik. Rudarji so čakali na dvigalo. V tem trenutku se je začela strasna detonacija. Rudarji sprva niso vedeli, kaj to pomeni, toda prav kmalu so spoznali, da je padlo dvigalo kakih 180 metrov globoko v rov. Ob tej priliki sta izgubila življenje dva rudarja, eden pa je težko ranjen. Po zatrevljanju rudarjev je prišlo do nesreče zaradi tega, ker so v rudniku zaposleni samo nekalificirani ljudje, predvsem pa strojniki, ki se ne razumejo na strojne naprave. Preiskava se vrši, da bi ugotovili vzrok te nesreče.

Dve smrtni žrtvi

Eden skočil pod savinjski vlak, drugega povozil mariborčan

Celje, 16. aprila.

V ponedeljek zvečer je skočil v Levcu pod savinjski vlak, ki prihaja iz Celja ob 19.20, dvajsetletni delavec Tevž Franc iz Mozirja. Tevž je bil na mestu mrtve, ker ga je vlak prerezal na dvoje. Njegovo truplo so prepeljali v bolnišnico v Celju.

Danes popoldne se je z osebnim vlakom, ki odhaja iz Celja proti Laskemu ob 15.55, odpeljal 26-letni delavec Rojko Ivan, doma iz Krčevine pri Ptuj. Pri drugi evajnici v Premerjih je vrzel z vlaka najprej svojo prtljago, nato pa je skočil še sam. Pri padcu si je razbil levo stran lobanje in dobil poškodbe po ostalem delu telesa. Pri ponesrečenca so dobili vozni listek Sušak—Ptuj z dne 15. aprila. Kakor se sklepa, se je nesreča pripetila na sledeč način: Rojko se je najbrže pripeljal do Celja z osebnim vlakom, ki prihaja tja ob 12.24 iz Zagreba. Ker pa ta vlak ostane v Celju, je moral Rojko izstopiti in čakati na zvezo z drugim vlakom, ki vozi proti Mariboru po 4. uri. Ker skoraj istočasno vozi tudi vlak proti Laskemu, je Rojko gotovo zamenjal vlak in se odpeljal v napačno smer. Ko je spoznal svojo zmotno, je skočil iz vlaka, kar pa je bilo zanj usodno. Rojko je bil od 7. IX. 1934 do 10. IV. 1935 v službi pri trgovcu s pohištvo Erasmu Šegota na Sušaku. Njegova stanje je brezupno, leži v nezavesti in noči najbrže ne bo več prestal.

Osebnosti

Belgrad, 16. apr. m. Vpokojena je Marija Praznik, poštna uradnica v Ptuj. Postavljen je za profesorja na državni srednjetechni soli v Ljubljani Vladimir Premrov.

Danajska vremenska napoved. Protečno oblačno, ponekod padavine z zapadnimi vetrovi.

Tri dni in dve noči živ zasul

Obupno reševanje zasulega moža

Maribor, 16. aprila.

Razburjeno mesto.

Ves Maribor govori samo o nesreči v Aškerčevi ulici, vznemirjenje med ljudmi narašča od ure do ure. Ljudje ne morejo doumeti, zakaj traja reševanje sedaj že tretji dan, nemožeče se jim zdi, da bi se bila akcija tako zavlekla, če bi se bile pravočasno podvzele vse potrebne mere. Zakaj nesrečnejše ni rešen, razume človek, če se je na licu mesta prepračil o silnih težavah, na katere so naleteli reševalci v svojem delu, o življenjski nevarnosti, v kateri je lebdelo desetina ljudi, ki so rili pod zemljo do ponesrečenca, o strahoviti zahrbtnosti zemlje, ki v globini teče kakor voda, vdira skozi vsako špranjico v rov ter neprestano zasiplje vsako luknjo, ki jo napravi lopata in motika. Vsega tega ljudje v mestu ne vedo in ne razumejo, v vseh vlada le zahteva, da se mora ogroženo človeško življenje rešiti čimprej. Pojavljajo se vedno novi strokovnjaki, ki bi radi pomagali. V pretekli noči, ko so ljudje vsak hip pričakovali rešitve, pa se je potem v lokalnih razvedlo, da je nesrečnega zasulo, so pritisnile cele množice na Pobrežje.

Mesto nesreče oblegajo neprestano stotine in stotine. Včeraj so se gledalci še razburjali, danes nemo strmiijo pred se, vsem se bere z obraza silno čustvovanje z nesrečnikom, ki še vedno visi v globini med življenjem in smrtjo.

Junaki reševalci.

Občudovanja vredni so reševalci, ki danes že tretji dan rijejo v zemljo, v neprestani lastni nevarnosti. Povečini družinski očeti, katerim ni skrb za lastno življenje, pač pa za svoje. Delavci, ki so zaposleni pri reševanju, so same izveštane moči, katere zaposluje mestna občina pri kanalskih delih. Menjajo se v treh šifrah. Le oba njihova voditelja, kanalska delovodja Deutschman in Babliš se ne umakneta. Deutschman je že nešteto krat rešil življenje ponesrečenemu delavcu. Bil je prvi v vodnjaku, ko ga je v nedeljo takoj po nesreči skušal rešiti ter ga je obvaroval zadušenja. In potem vsakokrat, kadar se je situacija poslabšala, je bil vedno na najbolj eksponirani točki, prvi se je priril do ponesrečenca skozi stranski rov, obupanemu rezežu, ki je v nepopisnih bolečinah jokal, je dajal neprestano poguma ter ga krepčal s čajem in juho. Oba delovodja eta vse tri dni neprestano brez odpočitka pri delu. Prav tako je vedno na mestu nesreče mestni fizik dr. Wankmüller, vso noč je prebil tam tudi predsednik galske čete Pogačnik s svojimi vrliimi reševalci, ki dovajajo v rov svež zrak.

Ko se je včeraj zvedelo, da so reševalci prišli z rovom do vodnjaka, je vse vsak hip pričakovalo radostne vesti, da se je rešitev posrečila. Potem pa so minevale ure, porajale so se neprestano nove težave. Najprej se je začel pogrezati v zemljo betonski obod vodnjaka. V nedeljo ga je štrlelo iz tal še za meter, sedaj je gornji rob skoro meter pod zemljo. Navezali so ga na verige ter pritrdili s škripcem na lesen trinožni žerjav, katerega so galske postavili nad vodnjakom. Potem pa se je začela gibati zemlja ter zasipavati rov. Od globine treh metrov naprej obstoja zemeljska plast iz samega drobnega peska, ki je sipek kakor moka ter gibljiv kot tekočina. Vsak tresljaj ga spravi v tek in odprtine kar zalije. Vse to je delo otežkočilo, pa tudi te težave so bile premagane, ko se je pojavila najhujša in skoro nepremagljiva nevarnost. Popoldne ob dveh je delovodja Deutschman gornji del zasulega delavca že čisto osvobodil, ga navezal na vrvi in dal znamenje, da ga potegnejo iz vodnjaka, ko je ta obupno zaječal. Noge mu je držal kakor v precepu.

betonski oklep.

Svež beton, ki se je pri nesreči zrušil skupaj, se je okrog ponesrečenčevih nog strdil in ga neusmiljeno držal na dnu. Začeli so oklep razbijati, pa se je zemlja rada tresljajev vnovič vsula. Zopet je bilo treba naglo kopati, da so odstranili nove ruševine. Tako se je zgodilo, da je bil nesrečnejši na dnu vodnjaka v eni noči štirikrat zasul.

štirikrat zasul

in zopet rešen. Pri zadnjem zasutju bi ga bilo skoro zadušilo, ker mu je sipek pesek napolnil usta in ga je Deutschman z največjo težavo rešil.

Ponesrečenec ves čas pri zavesti

Neverjetno življenjsko silo ima ponesrečenec Kelnarčič. Tri dni in dve noči je zasul pod zemljo, pa vedno je bil pri zavesti. Včasih so ga prijela silne slabosti in mu je le rahlo ječanje prihajalo iz ust, potem pa si je zopet

opomogel. Dajali so mu čaja in konjaka, danes zjutraj pa je že ob treh prošil za malo juhe. Dobil jo je šele ob šestih, ker prej je žal nihče ni imel. Včasih se je kar nekam veselo razgovarjal z reševalci, jim klical, naj se zuriijo, potem pa so se zopet čuli samo pritenjeni vzdihji »Jezus, Marija«. Zelel si je neprestano, da bi bil samo Deutschman pri njem. Klical ga je »ata« in kadar se je odstranil, je že zopet ječal, naj pridejo ata. Nevernih notranjih poškodb najbrže nima, le desna roka je negibna in kakor mrtva. Toži o bolečinah v nogah in prsih. Boje se, da se je močno prehladil in da ne bi nastopila pljučnica, ki bi bila gotovo smrtonosna.

Mesto smrtnih nesreč v vodnjakih

je Aškerčeva ulica na Pobrežju. To je sedaj četrta nesreča, ki se je pripetila na slični način. Pred 35 leti, ko je zidal prvo hišo v sedanjí Aškerčevi ulici posestnik Živko, sta ostala na dnu novega vodnjaka dva človeka. Kakor nad Kelnarčičem, se je tudi nad njima vsul obod, pomoči ni bilo od nikoder in tako ležita še danes v grobu, ki sta si ga izkopala sama. Leta 1909. je zahteval izkop vodnjaka pri Koglerju tretjo smrtno žrtev. Podsulo je delavca, ki so ga izkopali šele čez nekaj dni mrtvega. Četrta smrtna nesreča se je pripetila leta 1926. v neposredni bližini Aškerčeve ulice, v Ulici ob gozdu v vodnjaku trgovca Renčljaja. Tudi tu so dobili ponesrečenca šele mrtvega iz globine.

Ponoči okrog 2 so reševalci popolnoma otupeli, da bi lahko spravili Kelnarčiča skozi stranski rov. Poleg vodnjaka so začeli zaradi tega kopati nov navpičen rov, prišli pa so samo do globine 5 metrov, ko so morali s delom nehati. Pesek se je začel v globini zaradi kopanja premikati in je Kelnarčiča vnovič zasul. Morali so mu nadeti na obraz masko, po kateri so mu dovajali zrak, da ga pesek ni zadušil, potem pa so zopet nadaljevali s poskusi po stranskem rovu. Danes dopoldne se je začela zemlja okrog vodnjaka naglo dvirati in v zadnjem hipu je ta pojav ogrozil vse dosedanje napore.

Zlati jubilej dela

Danes slavi g. Josip Pavlič, strojni stavec Jugoslovanske tiskarne, redke jubilej dela: 50 let je minilo, odkar se je kot 14-letni dečko oprijel črne umetnosti, to je tiskarskega poklica ter mu ostal vse svoje življenje zvest.

G. Josip Pavlič se je rodil dne 25. febr. 1871 v Preserju, kot tiskarski vajenec pa je vstopil dne 17. aprila 1885 v tedanjo Katoliško tiskarno. Oproščen je bil dne 23. marca 1889 ter je v tiskarni ostal do l. 1890, ko se je podal v svet. Potovalec je po Avstriji in Nemčiji, delal v Zwickau, Leipzig, Liebert-wolkwitzu in drugih krajih. L. 1891 se je vrnil v Ljubljano ter je delal po raznih tiskarnah. V Katoliški in sedanjí Jugoslovanski tiskarni je skupno delal skoraj 35 let. Ves čas je staval »Slovence«, nekaj časa pa je bil tudi meter našega lista.

Naš jubilar je navzlic polstoletnemu delu še vedno čvrst možak, izboren tovariš,

je vse prevode po besedi, obliki in vsebini on popravljal in pilil.

Leta 1888 — smrtno leto škofa Antona Alojzija Wolfa — je postal Jurij Volc stolni kanonik-penitencijarji, izpraševalec pri župnijskih izpitih in vodja Alojzijska za Janezom Pogačarjem. Bil je tudi v tem novem delokrogu skrben oče v vzgojevanju izročene mu mladine, postrežljiv tovariš duhovnim sobratom, vabčim ga na cerkvene slovesnosti, zbog ljubeznosti, vestnosti in natančnosti mil in drag vsem, ki so ga bližje poznali (Lj. Zv. l. c.) — toda v Alojzijsku ga ni dolgo držalo, že čez dve leti najdemo ondi novega vodjo: Jurija Grabnarja. Najbrž je ovirala Volca oddaljenost od stolnice v spovedniški službi, ki jo je po tem z veliko marljivostjo in modrostjo upravljal do svoje zlate maše, torej nad 20 let. Zlasti bogoslovci so ga čislali kot spovednika. Bil jim je do svoje zlate maše tudi eksaminator ordinandorum.

Dolgi potovanj Volc ni ljubil — bil je vse življenje slabih živcev — pač pa je redno obiskoval v mlajših letih kot spiritual in kanonik počitniški čas svojo domačo vas in rojstni dom ter se ondi vsakokrat pomudil do 14 dni. Njegov nečak župnik Andrej je pripovedoval iz tistih dni: »Pot iz Ljubljane na Podkoren tedaj ni bila ravno prijetna. Vozil je iz Ljubljane v Beljak samo poštni voz (Eilwagen), in sicer vso noč. Plačati je bilo do Podkorena nekaj čez šest goldinarjev. Stric Jurij se je vse leto veselil na tisti oddaljenosti. Njegovo posebno veselje je bilo, vsak dan maševati v gorenjski cerkvi. Po maši je dolgo molil v žagradu in na pokopališču, potem pa naju strežnika vsakega obdaril z grošem. Zjutraj je rad šel na zajtrk k sorodnikom, vabil na kosilo ali večerjo pa ni maral. Dopoldne se je sprehal po domačem vrtu in pobiral sadje, pa tudi otroke kregal, če so ga hodili na tuj vrt klatit. Obedoval je preprosto v domači hiši ali v kamri. Popoldne je šel rad na sprehod po cesti proti Ratečam ob izviru Save, precej redno pa je tudi prišel v Spodnji Koren k Jekariju na kozarec piva. Rad je imel veselo družbo domačih gospodov in svojega posebnega prijatelja Miho Rasingerja, korenškega poštarja in neugnane-

Nevarnost v žepnem robcu

V žepnem robcu se skriva nevarnost, ki se je ne sme prezreti. Kajti ravno v žepnem robcu se nabira največ kali in bakterij, ki postanejo lahko vedno nevarne, ako se jih ne uniči pri pranju. Zato pozor: samo zares higijenično oprani žepni robci niso nevarni. Šele v vreli raztopini Schichtovega Radiona, ko prehaja na milijone kisikovih mehurčkov s čistilno peno mila vred skozi perilo, se uničijo vse kali.

* Kar je dobro za žepne robce, velja seveda še v večji meri tudi za vse drugo perilo v gospodinjstvu in družini.

Domači izdelek

SCHICHTOV
RADION
pere vse higijenično čisto

R.J. 5-35

Iz domače politike

Polemika okoli »Kazine«

Pod naslovom »Po pogrebu Frana Krapeša« je »Glas Naroda« poročal, da je pogreb dokazal ogromne simpatije vseh krogov in vsega mesta do predobrega moža, ki ga je tako kruto tepla usoda in doživel toliko najbridejših razočaranj prav od onih, od koder bi bil moral pričakovati le zahvale in pomoči. Zagrenjenost je ležala na dolgi procesiji, ki se je vila po ljubljanskih ulicah od Kazine. Fran Krapeš je bil med glavnimi stebri napredne in pozneje demokratske stranke in je dal na razpolago vse, kar je imel. V tej svoji vni za narodno stvar se je lotil tudi prenavljanja Kazine, da bi storil nekaj za naše ljudi. Tisti »naši ljudje« pa so ga pozneje, ko je zaradi svoje velike podjetnosti zašel v denarne težkoče, zapustili. Postopanje t. zv. konzorcija »Zvezda« je poglavje zase in bomo morda še govorili o njem. Tudi dežela mu je izkazala svojo hvaležnost, oni pa, ki so sprejemali njegove darove, niso razumeli njegovih žrtv. Se na smrtni postelji je želel, da bi njegove žrtve za »Zvezdo« ne bile zaman. Malo je tako plemenitih mož, da bi odpustili vse brez grenekobe.

Nato je »Jutro« odgovorilo 16. aprila »V zvezi s smrtjo g. Krapeša, kavararja »Zvezde« in zaslužnega narodnega moža, si je novi volivni dnevnik takoj v prvi številki privoščil grd napad na konzorcij »Zvezde«, ki je najemnik poslopja Kazine in kot tak tudi gospodar v parterju palače se nahaja-

ter uživa med vsemi tovariši in znanci lep ugled. G. Pavlič čestita poleg drugih tudi naš list in mu želi, naj ga ljubi Bog še mnogo let ohrani čvrstega njegovi ljubljani družini, za katero po očetovski lepo skrbi in jo je tako lepo vzgojil; ohrani pa tudi svojim tovarišem in »Slovincu« kot zanesljivega stavca in prijatelja!

ga šaljivca. Jurij Volc je bil tako vdan svojemu domačemu kraju kakor znabit noben drug rojak pred njim. Vse življenje je govoril v domačem dialektu in pristen »dolince« je ostal s svojim polnim »e« koncem glagolov. Veliko se je trudil, da bi dosegel za Podkoren lastno šolo, češ, kako se mu smilijo otroci, ki morajo pozimi »tako daleč« v Kranjsko goro. Ko je nekdo v »Novicah« objavil zasmehljivo prigodbo o Korencih, kako so v Mucni gori ponoči ogovarjali šore z »Dobro večer, maži!« (možje), meneč, da so roparji, se je dobri gospod Jurij v Ljubljani silno razhulil: »Ko bi jaz vedel, kdo je to napisal, kar policajem bi ga melda!«

V lepi edinosti in prijateljski ljubezni je živel Jurij Volc tudi s svojimi tovariši-kanoniki in drugimi duhovniki pri stolnici. Vsi so ga visoko spoštovali, dasi je bil včasih v cerkvenih rubrikah prav natančen. Ko je bil leta 1868 umeščen kot kanonik Fr. Kramar, semeniški vodja, je ob pozdravu kolegov v koru Jurija Volca tako prisrčno objel, da je ta v zakristiji potožil: »Kakor kleščel! Rad je Jurij Volc Ljubljancem pridgal, zlasti pustni terek, in je znal ob tej priliki prav v živo zastaviti resnobno besedo: »Pa kaj, ko bi samo mladi noreli, pa še taki nore, ki jim že smrt za hrbtom koso brusi.« Na cvetno nedeljo je pel kot celebrant še zadnja leta z veliko iskrenostjo v pasijonu Kristusa: snežnobela kodrasta glava, visoka sloka postava s palmovo vejo v tresočih rokah.

Dne 1. januarja 1877 je bil umeščen Jurij Volc kot stolni dekan. Kakor je bil sicer ponižen mož, te časti je bil pa le vesel. Ko sta ga kmalu po instalaciji obiskala nečak Andrej in župnik Kajdič, jima je ves razigran pokazal mitro — »pastorala pa še nimam«, je pripomnil. Pa je prišel tudi pastoral; sedaj so namreč stolni dekani nosili še tudi škofovsko palico.

In tako so potekala leta... Po vsej Ljubljani je bil stolni dekan Jurij Volc poznan in priznan kot svet mož. Koliko milodarov je razdelila njegova dobrotna roka samo v veži stanovanja, kjer se je vsak petek trlo prosjakovi!

jočih restavracijskih in kavarniških prostorov. Seveda bodo prizadeti gospodje dali listu priliko, da svoja klevetniška namigavanja objasni in dokaže. Pripominjamo, da tvorijo konzorcij »Zvezde« naslednji gospodje: ban dr. Dinko Puc, načelnik v p. Adolf Ribnikar, prof. dr. Pavel Pestotnik in dr. Stane Rape. Društvo Kazine, na katerega tudi leti del namigavanj, si bo seveda takisto znalo poiskati zadoščenje. Predsednik društva je minister dr. Kramar, podpredsednika pa gg. Turk in dr. Rutar.

Kakor je že »Jutro« napovedalo, pripravljajo prizadeti tožbo. Mi se seveda v zadevo ne spuščamo, pač pa smo jo kot kronisti samo zabeležili in bomo tudi o njenem nadaljnjem razvoju poročali našim bralcem.

*

Izjava. Ker so se zadnje dni po Cerknici razširile neosnovane vesti, da bom pri volitvah v narodno skupščino, dne 5. maja namestnik predstavnika Hodžerove kandidatne liste in da je moj podpis na sodišču že legaliziran, izjavljam, da nisem ničesar podpisal in ne prevzamam ponujane mesta. Cerknica, dne 16. apr. 1935. Janez Lovko, posestnik Cerknica št. 8.

Nov volivni list je pod naslovom »Volivni glasnik« pričel izhajati v Bos. Brodu. Izdaja ga kandidat in odvetnik dr. Radovan Golubič.

Hipotekarna banka posoja. V Kragujevcu so otvorili novo palačo Drž. hipotekarne banke. Upravnik banke Gjuričič je ob tej priložnosti omenil, da je banka odobrila 200 milijonov Din državi kot pomoč za pobijanje nezaposlenosti, nadalje je Hipotekarna banka dala 36 milijonov Din posojila za dograditev narodne skupščine, 36 milijonov je posodila občinski upravi Skoplja, 12 milijonov za novo palačo pravne fakultete v Belgradu in 7 milj. za dograditev gimnazije kralja Aleksandra v Belgradu.

Na Veliki Smaren leta 1881 je opravil prav na tistem v stolnici svojo zlato mašo. Hotel je biti ta dan sam z Bogom.

Leta 1885 je poročala Zgodnja Danica (str. 116): »Ravno za veselo alelujo je praznovalec veleč, gospod stolni dekan Jurij Volc svoj 80letni rojstni dan. O tej priliki mu je podal v zakristiji, pred korom, kamor opešani starček še vedno — sicer težko pa vendar pridno hodil, preč. g. kanonik dr. Čebašek mak podobico angelja varha, ki vestnega gospoda tako dolgo vodi in varuje, s tem-le primernim napisom:

P. T. D. Dec. Georg Volc
V. April. 1805—1885. Aleluja.

Repleatur os meum laude, ut cantem gloriam tuam, tota die magnitudinem tuam. Ne proliquis me in tempore senectutis; cum defecerit virtus mea, ne derelinquas me. (Moja usta naj bodo polna tvoje hvala, da prepevam tvojo slavo, ves ljubi dan tvoje veličastvo. Na zaveri me ob času starosti; ko opeša moja moč, me ne zapusti. — Ps. 70, 8, 9.)

Se pristavi, da naj obče spoštovani in mnogozaslužni starček prvo versico prav iz srca moli danes, drugo vsak dan zanaprej. Močno ginjen in s solznimi očmi poljubi častitljivi gospod podobico in se milo zahvali ter priporoči vsem pričujočim v pobožni spomin. Vsi priterdijo in vošijo sivemu starčku še mnoga leta. — Mi pa se pristavimo: Veliko je častitih gg. duhovnov, katerim so bili preč. gospod osemdesetletnik spiritual v kn.-škofijskem semenišču in so jih spremili k mašniškemu posvečevanju; mnogi izmed teh so tudi že stari in priletni; vsem pa bo gotovo drago to sporočilo; naj tedaj narede en »menem« pri sv. maši za tako dobrega in vestnega gospoda.

Kdo bi si bil tisto veliko moč mislil, da je pripeljal angel varuh gospoda dekana že blizu do kraja zemeljskega potovanja?

Dober teden kesnje je sporočila Zgodnja Danica: »V torek, 14. malega travna, po pol 11 dopoldne je v Gospodu zaspal mož, ki je bil svitihi zvezda

Stolni dekan Jurij Volc

(Nadaljevanje)

Leta 1848 je izdal Jurij Volc prvi zvezek svojih »Pridig ob posebnih priložnostih«. V njih razpravlja največ o krščanski ljubezni, ker je mislil, da je bilo v onem nemirnem času najbolj potrebno, delovati na ljudi v smislu ljubezni. (Glaser III, 51.) Vendar je šla ta izdaja slabo v kup — ljudje v razvranih časih se malo menijo za krščansko ljubezno — in so te pridige še 30 let kesnjeje prodajale branjeve »za vodo«. Svoje govore je pozneje Jurij Volc izročil »Duh. pastirju«, ki jih je priobčeval v letih 1884 do 1895. Več sreče je imel Volčev molitvenik »Mir vam bodi!«, ki je izšel leta 1850 in je doživel leta 1852 že drugo izdajo. Vsa ta Volčeva dela so pisana v prav lepi slovenščini. Se prav posebno skrb za čisto slovenščino je pa pokazal Jurij Volc v letih 1856—1859, ko mu je bila poverjena od škofa Antona Alojzija Wolfa častna naloga, da se pod njegovim vodstvom na novo prevede celo Sveto pismo. Gotovo se je moč zavedal, koliko vpliva čista slovenščina s prižnice na ljudsko govornico zunaj cerkve. Škof je imel srečno roko, da je izbral za to delo vestnega moža. Dr. Francšek Lampe piše v Predgovoru k svojim Zgodbam: »Rajni knežskošof Anton Alojzij Wolf so sklenili leta 1855 trdno, dati na svetlo sv. pismo starega in novega zakona z razlaganjem v slovenskem jeziku. Vse delo so izročili blagemu in pobožnemu duhovnemu vodniku ljubljanske bogoslovnice, poznejšemu kanoniku Juriju Volcu; temu se je pridružil lepo število učenih drugih duhovnikov ljubljanske škofije. Vse sv. pismo je izšlo v šestih lepih zvezkih: najprej novi zakon leta 1856, potem stari zakon leta 1857, 1858 in 1859.« Volc sam je prevedel prve tri Mozesove bukve, Jozueveto bukve, Male preroke ter I. in II. list apostola Petra. Ako upoštevamo ta trud in pa okolnosti, da je tekst v vseh knjigah kakor iz enega liva in pisan v slovenščini, naravnost vzorni za tedanji čas, moramo priznati Juriju Volcu pri tem važnem delu velike zasluge, saj

Liubljanske vesti:

Slavnostna seja Zveze za tujski promet

Ljubljana, 16. aprila. Ob priliki 30 letnice obstoja Zveze za tujski promet ter 60 letnice rojstva njenega predsednika dr. Rudolfa Marna se je vršila danes popoldne v sejni dvorani Zbornice za TOI slavnostna seja zveze, ki so se je udeležili tudi odlični predstavniki javnosti.

Slavnostno sejo je otvoril predsednik dr. Marn, ki je pozdravil razne odlične zastopnike, kakor podbana dr. Pirkmajerja, predsednika Zbornice za TOI g. Jelačina, predsednika apelacijskega sodišča dr. Vrančiča, državnega pravobranilca dr. Souvana ter predstavnike raznih institucij. — Predsednik je povdaril, da Zveza gleda s ponosom na svoje delo v zadnjih 30 letih. Posebno veselje pa je, da so uspehi trajni, saj tujski promet do naša tudi v teh letih krize našemu ljudstvu dobro ne in tujski promet ni nazadoval, temveč je porastel tako glede števila tujcev kakor glede števila nočnih.

Slavnostni govor je imel nato odbornik zveze g. Ciril Majcen, ki je v lepih izjavah očrtal vse veliko delo zveze, opisal težave, ki so jih morali prebroditi prvi pionirji našega tujkega prometa. Posebej pa se je v imenu zveze zahvalil jubilaru

dr. Marnu, katerega jubilej soupada z jubilejem zveze, in čigar delo je bilo od prvih začetkov zvezano z rastjo našega tujkega prometa. V imenu zveze mu je izrekel toplo zahvalo ter mu prisrčno čestital.

V imenu g. bana in v svojem imenu je govoril nato g. podban dr. Pirkmajer, ki je prav tako izrekel čestitke in priznanje zaslug tako zvezi kakor tudi dr. Marnu.

Lep nagovor s čestitkami obema jubilaroma je imel nato predsednik Zbornice za TOI g. Jelačin, ki je povdarjal poleg tega še potrebo dviga notranjega turizma, da bi južni bratje še bolj obiskovali Slovenijo, in povzdigo zunanega, za kar pa je predvsem potrebno dobro omrežje avtomobilskih cest. Sledile so še čestitke zastopnikov raznih društev in ustanov.

Ravnatelj g. Pintar je nato prečital številne brzojavke in pisma raznih zdraviliških občin in ustanov, ki izražajo čestitke obema jubilaroma.

Vsem se je ginjen zahvalil dr. Marn, ki je nato zaključil lepo uspešno slavnostno sejo. Nocoj je Zveza priredila v dvorani hotela Metropol častni večer dr. Rudolfa Marna, ki so se ga prav tako udeležili številni odličniki in ki je zelo lepo uspel.

Cerkveni obredi v stolnici

Velik teden v sredo, četrtek in petek ob 4 popoldne začno cerkvene molitve.

Veliki četrtek: ob 5, 5.30, 6 in 6.30 obhajilo vernikov. Prva sv. maša je ob 6.45, velika škofova sv. maša pa ob 8. Med škofovo sv. mašo je slovesno blagoslovljenje olj in obhajilo duhovščine in vernikov. Po sv. maši se sv. R. T. prenese v božji grob. Potem umije Prevzvišeni 12 starčev noge. Zvečer ob 8 do 9 je skupna molitvena ura.

Veliki petek: zjutraj ob 5.15 sv. križev pot, nato skupna molitvena ura. Ob 8.45 se prične cerkveno opravilo (slovesno molitve in slovenski pasijon), potem odkritje in češčenje sv. križa, nakar se prenese sv. R. T. iz božje groba na veliki oltar, kjer je kratka maša Predposvečenega. Po sv. maši se prenese sv. R. T. v božji grob, kjer ostane izpostavljeno. Zvečer ob 7.30 je postna pridiga, nato se poje slovenski pasijon.

Velika sobota: ob 5.30 zjutraj blagoslov ognja, ob 8.15 se prične drugi obredi: pojo se prerokbe, blagoslovi se velikonočna sveča in krstna voda. Okrog 9.45 slovesna sveta maša, po listu se zapoje že velikonočni Aleluja. — Popoldne ob 2.30 blagoslov jestvin. Ob 4 slovesna velikonočna jutranjica in vstajenje s slovesno procesijo. Stanovalec ob cesti Pred škofijo in mestni trg do Hamanove hiše se v ljudno naprošajo, da za časa procesije na oknih prižgo sveče.

Velika nedelja (velika noč): ob 6 sv. maša s slovenskim petjem, ob 9.30 slavnostna škofova pridiga, ob 10 slovesna pontifikalna škofova sv. maša. Po sv. maši podeli prevzvišeni gospod škof papežev blagoslov, s katerim je združen popolni odpustek pod navadnimi pogoji. — Popoldne točno ob 2.45 gre potresna procesija iz Najsvetejšim iz stolnice v cerkev sv. Jožefa, kjer so pete litanije Matere božje, nakar se procesija vrne v stolnico, kjer so litanije. Prebivalci ob cestah Pred škofijo, Vodnikov in Krekov trg, Poljanska cesta in Zrinjskega cesta, se naprošajo, da na oknih prižgo sveče, ko gre procesija mimo. V slučaju deževnega vremena gre procesija brez Najsvetejšega.

Veliki ponedeljek: ob 10 slovesna pontifikalna sv. maša.

Peči — peči — peči — peči — peči
Lutz — Lutz — Lutz — Lutz — Lutz — Lutz
Jugo Lutz d. z o. z. — Ljubljana - Šiška.

Naval na socialni urad. Stiska, v kateri živi danes velik del ljubljanskega prebivalstva, ni letos prav nič manjša kakor prejšnja leta. To se vidi zlasti v velikem tednu, ko so razne socialne ustanove in društva kar oblegani od prošilec za pomoč in podporo. Na mestnem socialnem uradu so se že pojavile dolge procesije prošilec, ki prosijo vsaj toliko podpore, da ob praznikih njihove družine ne bodo lačne. Mestni socialni urad ima sicer malo sredstev na razpolago, toda kolikor more, toliko tudi usliši prošnje podpore potrebnih ljudi.

Lastniki grobov na pokopališču sv. Krištofa na prostoru med mrtvašnico in Robbovo ulico se pozivajo, da odstranijo grobove do 27. aprila. Po 27. aprilu se bodo vsi ti grobovi zavrivali in spomeniki odstranili. Vsa pojasnila daje župni urad sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Polenovka namočena kg 10. F. Kham, Miklošičeva cesta.

Ljubljanske škofije, preč. g. stolni dekan Jurij Volc. — Prav močnega zdravja preč. raniki blezo nikoli ni bil; bil je slabih čutnic, ne odveč močen na pljučih, in zlasti ga je napadal sem ter tje prav hud kašelj skozi vse leta. Na starost mu je jel tudi pogled pešati in ker so se mu še roke tresle, je zadnje leta prav težko maševal, med strežbo gg. bogoslovcev, pozneje »kratko mašo« (de B. M. V.), in poslednjič je moral tudi maševanje čisto opustiti, kakor tudi »brevir«, vendar pa je še do zadnjega hodil v kor s palico v roki, spremljan in vojen od mašnih strežnikov, in je spremljal molitve, kolikor jih je njegov oslabilen sluh še dosegel in kar jih je znal na pamet. Kacij 6—7 dni pred smrtjo ga je bil zad del mrtvov po desni strani, in bil je kmalo previden s sv. zakramenti. Poslednjič so tudi pljuča odpovedale; vendar je bil do zadnjega še vedno pri zavednosti pa ves vdan v voljo Božjo. V torek po desetih, ko so bili gg. kanoniki pri milostnem gosp. knezu škofu posvetovaje se zaradi nekkih zadev, neutezoma »ide sporočilo«, da naj g. dekanov spovednik urno pride k bolnemu, in malo pozneje, ko gg. kanoniki odhajajo, jih sreča g. kanonik A. Zamejic na stopnicah, rekoč, da gre mil. gosp. knezu škofu poročat, da je preč. g. stolni dekan umrl.

Pokopan je bil blagi mož 16. aprila popoldne pri sv. Krištofu. Nekaj korakov od vhoda, desno, ob glavni poti je njegov grob.

Naj še dodamo, kar je o njem zapisal »Ljubljanski Zvon« tistega leta (l. c.): »Če se pomislimo, da je Jurij Volc, iskren domoljub, vselej zvesto stal v vrstah narodne stranke v najhujših dobah pritiska od zgoraj, da se je vselej v volivnih okoliščinah nahajal tudi njegovo ime, in je že kot bolehal starček s palico v roki prihajal k raznim volitvam ter vselej oddal za narodne kandidate svoj glas, smemo pač vsi posvetiti in duhovni od njegovi gomili zaključiti: Blag mu spomin, naj počiva v miru!«

In pace locus eius et habitatio in Sion.

Prvovrstno zagrebško

Tomislav pivo 180/0

se toči v restavraciji hotela »Štrkel«

© Kino Kodeljevo igra danes in jutri »Mumijo« z Borisom Karloffom in nekaj lepih kratkih filmov. Cene znižane.

© Lastniki konj in voz se opozarjajo, da morajo vsako nastalo spremembo, kakor: nakup, prodajo, pogin, poškodbo itd. vedno sprosti prijavljati mestnemu vojaškemu uradu na Ambroževem trgu št. 7, sicer jih zadene kaznen. Vse še neprijavljene konje in vozove je treba v svrhu letošnje vojaškega pregleda javiti najkasneje do 20. t. m.

© Prvovrstno velikonočno šunko kupite pri Fr. Kham, Miklošičeva cesta.

Celje

© Oglase za velikonočno številko »Slovenca« sprejema naša tukajšnja podružnica samo do petka popoldne, ker izide prazniška številka že v soboto zjutraj. Velikonočna številka »Slovenca« bo radi zelo povečane naklade zelo uspešno reklamno sredstvo za naša trgovinska in obrtna podjetja.

© Na cerkvenem koncertu, ki ga priredi Celjski Zvon na veliki petek ob 8 zvečer v Marijini cerkvi, bo pel moški zbor »Sedem besed«. Skladba, ki jo je napisal M. Tomc, je polna dramatičnih momentov. Ker se skladba poje v Celju prvič, naj nihče ne zamudi prilike poslušati ta koncert.

© Delavci, zaposleni pri regulaciji Savinje, se vračajo. Prej, ko zapišemo kako besedo, slovesno odklanjamo pred vsakomur očitek demagoštvu. V nedeljski številki smo poročali nekoliko o regulacijskih delih na Savinji in istočasno priporočali delavstvu, naj si malo ogleda članek v »Novi dobi« od 12. aprila o regulaciji Savinje. Včeraj smo poročali, da je v nedeljo prišlo okrog 60 delavcev iz hrvaškega Zagorja, ki so prišli v Celje, da po primere za krampe in lopate pri regulacijskih delih na Savinji. Danes moramo poročati, da se je že včeraj okrog 40 delavcev, ki so prišli v nedeljo, vrnilo. Izjavili so, da pod takimi pogoji in pri takem zaslužku absolutno ni mogoče držati. Radovedni smo, kaj bodo sedaj rekli tisti, ki so nam očitali demagoštvu.

© V osmrtnici pok. Ant. Oražma je bilo včeraj pomotoma natisnjeno dijak IV. gimn. razr. realne gimn. Pravilno se mora glasiti: VI. razr. real. gimn. Naša celjska notica je bila pravilna.

© Za dobro potico — fino moko, lepa jedra in rozine: to in vse ostalo poceni in v odlični kvaliteti v trgovini Fazarinc, Celje. Istotam tudi sir, sardine in namočena polenovka.

© Z obnove zborna pododbora UROR v Celju. Včeraj smo že na kratko poročali o obnem zboru celjskega pododbora UROR, ki je bil v nedeljo popoldne v sejni dvorani mestnega poglavarstva. Poleg običajnih formalnosti je bil ponovno določen za delegata za glavno skupščino g. prof. Bitenc. Pri samostojnih predlogih so člani zahtevali, da centralna uprava posreduje pri pristojnih faktorjih, da se državnim in samoupravnim uradnikom šteje vsa vojaška služba v službovanje in napredovanje. Vojaki naj imajo ne glede na čin ob isti kvalifikaciji pri vstopu v državno službo prednost pred ženskami in nevojaki. Rezervnim oficirjem, državnim in samoupravnim uradnikom, ki nujorajo na vojaške vaje, naj se izplača poleg plače še plača samskega oficirja istega čina, odnosno dnevnice. Rezervnim oficirjem naj se audijo večje ugodnosti pri potovanju z železnico, da bi tako čimbolj poznali do-

movino. Pri slučajnostih je bilo sklenjeno, da se zniža članarina pododbora, da bi se na ta način pritegnilo k sodelovanju čimveč gg. rezervnih oficirjev.

Ptuj

Požar na Dravskem polju. Zopet je zažarelo nebo nad Dravskim poljem, in sicer je tokrat izbruhnil požar v Jablanah, občina Cirkovce, pri posestniku Francu Medvedu. Zgorelo je obširno gospodarsko poslopje s skednjem in kolarnico. Zrtev požara je tudi vse gospodarsko orodje, med temi mlatilni stroj, Gasilci iz Cirkovcev in Školj, ki so prihitali na kraj nesreče, so požar z velikim trudom omejili, da se ni razširil na sosednja posopja. Škoda znaša okrog 30.000 Din in je krita zavarovalnico. Na kakšen način je nastal požar, še ni ugotovljeno.

Trbovlje

Darila za pirhe in lepe pomaranče po najnižji ceni vam priporoča slaščičarna Kozina.

Jesenice

V včeršnjem poročilu o Miklovi Zali bi se moralo glasiti: Naslovno vlogo Zale poje priznani sopran gospičica Tončka Šavinskova in Almiro gospa Cegnarjeva, ki nam jamčita za glasbeni užitek.

Mošnje

Evharistični križ. Ker je na cvetno nedeljo nagajal dež, bomo evh. križ blagoslovili na veliko noč. Procesija se začne v Mošnjah ob 7 zvečer. Če bi deževalo, pa naslednji dan. Svečke se bodo dobile pri cerkvi. Povabljeni tudi vse sosednje župnije.

Mariborske vesti:

Prisrčna pobožnost v kaznilnici
Škof dr. Tomažič obiskal kaznjence

Maribor, 15. aprila.

Mrko stoji veliko poslopje moške kaznilnice. Za debelimi zidovi in zamreženimi okni, pod varstvom buječe straže dela pokoro za razne prestopke proti zakonom nad 600 kaznjencev. Zalostna je njih usoda, človeška družba jih je izločila iz svojih vrst. Mnogo jih je, ki so prišli v ta kraj pokore v sled raznih okoliščin. Marsikateri prestopek ima na vesti družba sama in slaba vzgoja. V ta kraj pokore pa je posvetil na cvetno nedeljo topel sončni žarek. Prevzvišeni vladika lavantinski Ivan Jožef Tomažič je v svoji očetovski skrbi za zveličanje njemu izročenih duš pohitel med te uboge in od človeške družbe izločene ljudi ter jim prinesel duhovno tolažbo, da poveča slovesnost svetoletne slovesnosti in velikonočne pobožnosti. Prav kakor dobri pastir, ki pusti devet in deset ovac ter pobiti za izgubljeno ovco ter jo išče, dokler je ne najde.

Le redko se zgodi, da ima kaznilnica tako visok obisk. Zato pa so se kaznjenci na obisk prevzvišenega tudi dobro pripravili. Dolgo poprej jih je pripravljalo na to njih domači dušni pastir. Prejšnji dan je kaznjencem pridigal p. Stanko dr. Aljančič, tudi so ta dan opravili kaznjenci velikonočno spoved. V nedeljo zjutraj se je prevzvišeni v spremstvu kanonikov dr. Mirta in dr. Zagarja ter svojega tajnika pripeljal v kaznilnico, kjer ga je pričakovalo uradniško kaznilnice z upravnikom Vrablom na čelu. Ta je prevzvišenega pozdravil in mu predstavil posamezne uradnike. Prevzvišeni se je za pozdrav prisrčno zahvalil. Pred lepo okinčanim vhomod v kaznilniško kapelo je pozdravil škofa kurat Pavel Zavadlaj ter se mu zahvalil za ljubezen, ki jo je izkazal s svojim obiskom ubogim svobode prikrašanim kaznjencem. Tudi njemu se je škof prisrčno zahvalil za pozdrav ter zlasti naglasil in poveljal njegovo veliko dušno-pastirsko skrb, ki jo kaže napram kaznjencem ter skrbi za njihov verski napredek in vzgojo.

Takoj po prihodu v kapelo je imel škof pridigo, v kateri je z njemu lastno prisrčnostjo orisal, kako naj kaznjenci skrbje za svoje duše in služijo Bogu. Očetovski ljubeznive so bile njegove besede, prihajale so iz ljubezni polnega srca, zato pa so šle tudi vsem navzočim do srca. Nato je daroval prevzvišeni sv. mašo ob asistenci kanonikov dr. Mirta in dr. Zagarja, kurata Zavadlaja in tajnika Lebiča. Med sv. mašo je prejel iz rok nadpastirja okoli 400 kaznjencev sv. obhajilo. Med sv. mašo so obhajanci molili z njihovim dušnim pastirjem rožni venec. Bil je to lep in nepozaben trenutek za vse, ki so bili pri tej slovesnosti navzoči. Kar pa je slovesnost posebno povzdignilo, pa je bilo lepo ubrano petje kaznilniškega moškega zbora pod vodstvom nadučitelja Cizla. Ob lepem petju in ob silnem vtisu, katerega je na vse napravila ta lepa in prisrčna in vzpodbudna slovesnost, smo pozabili, da se nahajamo v kaznilniških prostorih in da so verniki kaznjenci. Po blagoslovu z Najsvetejšim se je prevzvišeni še

Velikonočna izdaja

„Slovenca“

izide

v povečanem obsegu in znatno višji nakladi

že v soboto zjutraj,

zato se sprejemajo oglasi za to prazniško številko le

do petka 19. t. m. opoldne

Cenjene inserente vliudno vabimo, da oddajo svoja oglasna naročila kar največ mogoče že tekem četrta ali vsaj v prvih dopoldanskih urah naslednjega dne.

enkrat obrnil do vseh navzočih, do uradništva, do kurata Zavadlaja in do vernikov ter se je vsem prisrčno zahvalil za to lepo slovesnost, zlasti pa je pohvalil pevski zbor in g. pevovodja. Omeniti je še, da so vsi obhajanci opravili svetoletno pobožnost.

Obisk prevzvišenega in pa ta lepa ter prisrčna svetoletna in velikonočna pobožnost bo gotovo ostala vsem prebivalcem zavoda v trajnem spominu in bo prav gotovo na kaznjence blagodejno vplivala.

© Cenjene mariborske inserente opozarjamo, da izide »Slovenca« velikonočna številka že v soboto zjutraj in se morajo oglašati za to izdajo sprejemati pri naši mariborski upravi samo do petka popoldne. Ker bo ta prazniška izdaja natisnjena v zelo povečani nakladi in bo ležala na mizah čitateljev skozi vse prazniške dneve, bodo oglašili v tej »Slovenca« številki izredne reklamne vrednosti.

© APZ pride v Maribor. V tednu po beli nedelji, najbrž 2. maja, priredi Akademski pevski zbor v Mariboru koncert narodnih pesmi, na kar že danes vse ljubitelje narodnih pesmi opozarjamo.

© Mariborske učiteljice na Oplenju. V ponedeljek se je odpeljal 47 učenk mariborskega učiteljskega s svojim ravnateljem Fr. Kaduncem in tremi profesorji na Oplenac. Tam bodo položile v znak ljubezni in hvalečnosti do velikega Zedinitelja na njegov grob lavorjev venec, okrašen z našo trobojnico. Na grobu bodo prižgale učenske velike sveče, okrašene s simboličnim okrasom, za katerega je napravil načrt prof. Klopčič. Nazaj grede bodo ostali izletniki dva dni v Belgradu, en dan pa v Zagrebu ter se bodo vrnili na veliki petek v Maribor.

© »Naprednost« razpuščena. Ministrstvo za trgovino in industrijo je zavrnilo pritožbo »Naprednosti« zoper odločbo banske uprave, ki je odredila razpust te blagajne. Odločba o razpustu je s tem potrjena in končnoveljna.

© Gasilci in narodne organizacije. V ponedeljek zvečer se je vršil sestanek delegatov mariborskih nacionalnih organizacij, na katerem se je razmotril položaj mariborskega gasilskega društva z ozirom na zadnje dogodke, o katerih smo poročali.

© V velikonočnem tednu dobite sveže namočeno polenovko vsak dan v trgovini Jos. Skaza, Glavni trg — rotovž.

© Za strokovno gospodinsko šolo. Mariborsko žensko društvo je pokrenilo akcijo, naj bi se na jesen ustanovili v Vesni strokovno-gospodinska šola in obrtno-nadaljevalna šola. Pobuda za oba zavoda je hvalevredna in ustanovitev obeh šol nujno potrebna. Le, da bi bilo za obe šoli v Vesni prostora. Saj bi se tam stisnila jedva prepotrebna obrtno-nadaljevalna šola, ki naj nam izobrazi strokovno naš obrtniški naraščaj. Zaradi tega bi bilo najprimernejše, da bi se strokovno-gospodinska šola prepusila šolskim sestram, ki imajo v svojem zavodu dovolj prostora in dovolj strokovno usposobljenih strokovnih moči.

Kulturni obzornik

„Grki“ in velikani
v belokranjskih pravljicah

»Etnolog« VII. (za l. 1934) je prinesel na str. 166—182 zanimiv spis g. dr. Nik. Zupanič-a pod naslovom: Ime Grk v pomenu velikanov pri Belokranjcih v Dravski banovini. V tem omenja na str. 167—168. o belokranjskih pravljicah o Grkih-velikanih in velikanih sploh. Naj dodam tu, da poznajo tudi v Adlešičih pravljice, da so Grki orali tudi tam njive. Na poti iz Adlešičev mimo Sel proti Željju in Vinici, in sicer v Dúbravah, kažejo v košenicah kraj, kjer so bile nekdanj njive-oránice, kar se še dobro pozna. Te njive so orali »grške«, kakor vedo povedati še dandanes, torej prav ista pravljica, kakor pri Grnu pod Kučarjem.

O ljudeh velikanih pa pripovedujejo nar. pravljice tudi po drugih krajih. L. 1886. je izšla moja knjizica: Zgodovina Šempeterske fare na Dolenjskem. V tej sem priobčil pri popisu kapelice Matere božje v Starem gradu od str. 31 do 34 tudi vse pravljice, kar sem jih zvedel o Starem gradu. Naj navedem tu pravljice o ljudeh-velikanih. Stara pravljica pravi, da je zidaval grad še močni Samson v »starem testamentu«. Predno je začel zidati, je pobral po črešnjikih njivah vse kamenje in ga je zmetel na mesto, kjer je začel potem zidati grad. V 14 dneh ga je namerlat toliko, kolikor ga je potreboval za zidanje.

Ko so grad zidali, so bili ljudje še silno veliki, sami velikani. Bili so tolikšni, da so si zidari pri Starem gradu in pa delavci v kam-

nolomu v Jelšah, kjer so lomili kamenje, podajali roke. Kamenja tudi ni bilo treba prevajati, le metali so ga iz Jelš na hrib. Tudi kladiva in drugo orodje so si kar podajali. Ob istem času, kakor Stari grad, so zidali tudi Mehovski grad. Obojni delavci in zidarji so si podajali in izposojevali orodje. Pri zidanju so rabili morskovo vodo, zato je zid še dandanes tako trden in močan. Pa tudi o nekaterih starograjskih graščakah vedo povedati pravljice, kako so bili veliki in močni. Za časa, ko je hunksi kralj Atila pustošil in moral po naših krajih, je prebival v Starem gradu silno velik in močan graščak. Ko je zvedel o Atili, se je vzdignil tudi on zoper njega. Ker je bil pa tako velik in težak, ga ni mogel en sam konj nesti. Zajezdil je torej dva konja in jeznil na obeh proti Gorici, kjer je bil Atila vtaborjen. Ko dospel do Gorice, je pregnal vso Atilovo vojsko in jo razpodel. Atilo samega pa je s sulico prebodel, da je poginil. — Ko je sovražnik oblegal mesto Ogled, je prišel mestu na pomoč tudi eden starograjskih graščakov. Tudi ta je bil silno velik in je cele tri dni z železnim betom v roki zadrževal v neki soteski pred Ogledjem sovražnika, da se ni polastil mesta.

Naj k sklepu še popravim malo pomoto v omenjenem spisu in sicer v malem zemljevidu na str. 169. Na desni strani v kotu »dolaj« stoji ime tove Žirnik. Ta se glasi pravilno Cirnik, ime, katero je tudi po drugih slov. krajih prav znano. Naj omenim pri tej priliki, da pomenja v Beli Krajini končnica -ik pri drevesnih imenih kraj ali hosto, kjer raste dotično drevje. Spominjam se, da sem slišal svoj čas tale imena: Brézík = brezje; briník = brinje; búkvík = bukovje; cčík = cerovje; (tudi Cirnik bo gotovo cernik = cerik); hrástík =

hrastje, hrastovje; jálvík (jalva = smreka) = smrečje; topólik = topolovec; vrbík = vrbovje. — Pri Tribučah pa je hosta v »Gúčik« = gosta zarasla hosta.

I. Š.

Meštrovič v Münchenu. Nemška akademija je z veseljem ugodila priložnosti, da lahko povabi Meštroviča, da razstavi v njenih prostorih. Tako je prišlo v München te dni 60 plastik in 30 slik Meštrovičevih. Razstava se bo odprla danes (17. t. m.) pod pokroviteljstvom ministrskega predsednika Sieberta, in se bo pozneje prenesla tudi v Berlin, kjer bo razstavljena na hodnikih Državnega zbora. Nemci razstavo pozdravljajo z umetnostnih in političnih ozirov.

Radoje Hodoklin v Zagrebu. Mladi slovenski umetnostni rezbar, ki predava tudi na slikarski akademiji v Zagrebu umetno rezbarstvo, tehnično stran materijala, se pri Hrvahtih dobro uveljavlja. S prof. Babičem sta restavriral velike freske v diakovski katedrali (10 velikih podob na stenah in v kupoli). Tako je za kapelico na Sijemenu, ki je izdelana v starokrščanskem slogu, napravil v istem slogu več bronastih svečnikov, večno luč v obliki globa iz bakra in posrebreno, potem v ravnem stilu velik relief Matere božje. Skupno z gospe Hüller je napravil več kanonskih ploč, s srebrnimi okvirji in starohrvatskimi motivi. Dalje plaketo Matere božje na Sijemenu, ki so jo odbili potem v 20.000 svetnjic, ki jih je kritika z zadovoljstvom sprejela. Prav tako papeževo plaketo. Bronasta skrinjica za milodare z biblijskimi motivi in v starohrvatskem slogu je bila celo reproducirana (Svijet, 18. febr.), prav tako mali svečnik za 1. mašni knjižji. Vsa apseida je obložena s srebrnim mozaikom, ki je delan po njegovem načrtu. Sedaj ima v delu še 49 reliefov. — Kot vidimo, se je Slovenec uveljavil v Zagrebu v umetnostni obrti, kar nas veseli, tembolj, ker je g. Hudoklin agilen član slovenskega društva. —

II. Evharistični kongres za Jugoslavijo

Pevska zveza v Ljubljani bo na evh. kongresu priredila z okroglo 120 včlanjenimi zbori vokalni monstre-koncert na prostem. Zbori, ki bodo sodelovali, so iz vseh krajev slovenske zemlje. Izvajali bodo za uvod novo, nalašč za kongres zloženo skladbo Ludvika Puša »Praznika svetega«, nato himno »Križu povisanemu«, ki jo je za Pevsko zvezo uglasbil Stanko Premrl. Težišče koncerta bo tvorilo znamenito glasbeno in vokalno delo Matije Tomca »Odrešeniku sveta«, ki je pisano za velike zборе v strogem a capella stavku in stilno naslonjeno na staro na koralu zgrajeno polifonijo. Sladatelj je skladbo za to priliko še znatno spopolnil. Tako bo ogromni zbor poslušalcem v glasbeni govorici obnovil svetopisemske dogodke velikega tedna, ko je Kristus postavil Sv. Rešnje Telo in veliki obred sam zaključil s svojo odrsno smrtjo. Koncert bo mogočna, glasbeno-umetniško podana zgodovinska elika zadnje večerje in Kristusovega trpljenja. — Premrlova himna »Križu povisanemu« proslavlja znamenje sv. Križa. Skladba je zložena v novemštem večinomahomofonem slogu in se zlasti na koncu razvije v izredno preprosto pa veličastno slavospev ev. Križu, viru sv. Rešnjega Telesa. Celotni koncert, ki je po skladbah glasbeno-umetniško na visoki in po programu tesno naslonjen na vsebino samega evh. kongresa, bo gotovo mnogo pripomogel, da bo kongres zapustil v vsakomur najgloblji vtis. To je pa tudi namen samega koncerta.

Ljudsko petje na evh. kongresu. — Himna »Povsod Bogal« v novi obliki (z novim besedilom in izvirnim napovedom) močno užiga. V ljubljanski stolnici jo je prošli teden ob duhovnih vajah z

velikim navdušenjem prepevala množica več sto mož in fantov na kraju vsake slovesnosti. Kaj takega smo slišali samo še na Dunaju, kjer so tisoči in tisoči dunajskih mož od ministra do pometaja zdržema peli štirinajst kitic dolgo »prisoje Jezusovemu Srcu«. — Pri nas, nas tako veličastno moško ljudsko petje čaka pri moški polnočni med 29. in 30. junijem na Stadionu. Tam bodo zbrani desetstisoči naših vernih mož in fantov in bodo pri sveti maši iz globoko vdanih src vsi peli slavo Presv. Rešnjemu Telesu. — Zato se pesmi, ki so napovedane za ljudsko petje, povsod učite in jih pogosto, nedeljo za nedeljo poje! — Pesem »Povsod Bogal« naj najprej zbori nekaj nedelj in praznikov zapored pojo na koru, da pridejo spremembe ljudstvu v uho. Pa jo bo kar brž vse znalo. V ljubljanski stolnici se je niso nič posebej učili, pa so jo ljudje takoj prvi večer za pevci krepko poprijemali. — Novo besedilo z napovedno vred bo natančno tudi v kongresni izkaznici, da jo bo vsak udeleženec z besedilom drugih pesmi imel v rokah.

Mladinsko petje na evh. kongresu. Da ne bo dvomov glede pesmi pri mladinski slovesnosti dne 29. junija jutraj na Stadionu, sporočamo, da se bo pesem »Lepa si, roža Marija« pela po znanem napovedu, kakor jo splošno pojo po štajerskem in Kranjskem in so jo še celo Hrvati prevzeli. Izdal jo je Mav v 2. zvezku Marijinih pesmi za mešani zbor, lani pa Premrl v Cerkv. Glasbeniku za dvo- glasni ženski zbor. Pesem »Tebe ljubi moja duša« se bo pela po znanem hrvatskem napovedu. Natisnjena je v Premrlovi »Cerkveni ljudski pesmarici«.

Slab duh iz ust

Iz vsakemu zoprni, očrneli zobje pokvarijo najlepši obraz. Obe ti dve lepotni napaki se odpravita že z enkratnim čiščenjem s prijetno osvežujočo in okusno Chlorodont zobno pasto. Chlorodont da zobem blešček lesk slonove kosti, ne da bi pokvaril zobno sklenino. Tuba Din. 8.-

Koledar

Sreda, 17. aprila: Rudolf, mučenec; Anicet, papež.

Novi grobovi

† Dol pri Ljubljani. Pretekli ponedeljek je ljubljanski bolnišnični umrl naš domačin g. Leop. Pavčnik, delavec, bojevnik in bivši občinski svetovalec, star 46 let. V mlajših letih je preživel 14 let v Ameriki, kjer se je oženil in se vrnil z dvema otrokoma v domovino. Pokojni je bil dolgo let glava in stebler Prosvetnega društva, nastopal je na odru tudi kot igralec. V znak žalosti pla-pola z Društvenega doma črna zastava. Zadnja leta se je z velikim veseljem posvetil obdelovanju zemlje. Prav lepo si je uredil svoj dom v Zaje-lšah, a sadove svojega dela ne bo užival. Tova-riši bojevnik, spominjajte se ga v molitvi in ohranite ga v blagem spominu. Bog mu daj večni mir in pokoj! Zalujočim svojem naše iskreno sožalje!

† Na Slov. Javorniku je umrla vdova gospa Amalija Bručan, trgovka. Zapušta tri ne-preskrbljene otroke. Odločni katoliški ženi blag spomin!

Osebnosti

== Napredovali so za drž. mojstre VIII. polož. skupine Ivan Fraj, Ivan Jamnikar, Ivan Tavčelj, Ignac Kelemen, Mirko Stroser, Ivan Rožič, Anton Kožar in Albin Cirezlin.

Vaši zobje so bodavstvo. **CIMEAN** ZOBNO KREMO in USTNO VODO.

Ostale vesti

— Slovenski »Pasijonec«. V 86. številu »Slovenec« z dne 13. t. m. poročata, da se je na svetno nedeljo pel v ljubljanski stolnici prvič »Pasijonec« v slovenskem jeziku. Pripominjam, da smo mari-borski bogoslovci peli slovenski pasijon v mari-borski stolnici že l. 1932. Četverglasne vložke smo peli dr. Kimovčeve. G. doktor je prišel tudi osebno v Maribor in nas je vabil v petju blizu 3 ure. Solistične partije je na slovenski jezik priredil sedanjji kaplan pri Sv. Juriju ob Ščavnici g. Vah-čič. Pasijon je napravil globok in nepozaben vtis. Na splošno željo vseh mari-borskih vernikov smo ga peli isto leto še dvakrat, in sicer na svetno nedeljo popoldne v Alojzjevi cerkvi in na veliki petek zvečer v stolnici. Bil je nekak cerkveni koncert brez vstopnine. Ljudi je bilo samo na kratko notico v »Slovenec« polna cerkev, ki so z občutkom poslušali zlasti dr. Kimovčeve vložke za zbor. Kolikor mi je znano, pojejo mari-borski bogoslovci še vedno že od l. 1932 dalje v stolnici ta slovenski pasijon. Želeti bi bilo, da bi se razširil tudi na deželo. — Jaka Sem, kaplan.

— Poštni direktorji. Prejeli smo: Dolenjci moramo bridko občutiti okorelo poslovanje naših poštnih denarnih zadev; tako poslovanje je bilo opravičljivo v dobi, ko ni bilo še prometnih sredstev. In ta okorelost povzroča čisto po nepotrebnem pomanjkanje gotovine, ki je že itak strašno veliko. Ali je to za leto 1935, če pošlje nekdo iz Ljubljane n. pr. 1000 Din po poštini hranilnici nekomu v okolico Novega mesta, pa ta denar potrebuje 5-6 dni, preden pride naslovljenec na kraju pošte v roke? Pa to se dogaja redno. Da se to odpravi, naj pošta v Ljubljani z nakaznico odpošlje vselej namembni pošti tudi denar. Če to ni lahko izpeljivo, naj bi vsaj pošta v Novem mestu obenem z nakaznico nakazovala okoliškim poštom sproti tudi denar.

— Poziv društvom in organizacijam. Ljubljanski velesejem je viden in osredotočen izraz razvoja in stanja našega materialnega gospodarstva. Prav in priporočljivo je, da se ob času razkaza našega materialnega gospodarstva vrše istočasno tudi vse druge večje prireditve stanovskega, kulturnega, športnega itd. značaja. Zato naproša Uprava ljubljanskega vele-sejma vsa društva in organizacije, da svoje

Naznanila

Liubljana

1. Občni zbor »Stavbne zadruge Slomkov dom v Ljubljani«, r. z. z. o. z. o. bo v sredo, 24. aprila ob 15 v posvetovalnici Jugoslovanske tiskarne z nastopnim dnevnim redom: 1. Poročilo načelnika; 2. poročilo nadzor-stva in potrjenje računskega zaključka za leto 1934; 3. volitev načelnika; 4. volitev nadzorstva; 5. poročilo o izvršeni reviziji; 6. sklopnosti. Člani vjdno vab-ljeni! — Načelnik.

1. Kino Kodeljevo. Drevo in jutri ob 20 »Mami« in nekaj lepih kraskih filmov. Cene znizane.

1. Nočno službo imajo lekarne: mr. Lenšek, Ro-ževa cesta 1; mr. Bahovec, Kongresni trg 12, in mr. Komotar, V16.

Celje

e Vincencijeva konferenca sv. Danijela ima danes ob 8 zvečer, kakor običajno, sejo v tajništvu. e Apologetični osek DMK ima drevi sestanek. Na dnevnem redu je predavanje: Zena v poganstvu.

Maribor

m Nočno službo imata lekarne: König »Pri Ma-riji Pomagaj« na Aleksandrovi cesti, in Albanec »Pri sv. Antonu« na Frankopanski cesti. m V St. Janžu na Dravskem polju ima Narodno prosvetno društvo ustanovni občni zbor na veliki četrtek po sv. maši v župnišču.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE

DRAMA — Začetek ob 20

Sreda, 17. aprila: Matomeščani. Red Sreda. Četrtek, 18. aprila: Stehnik. Izven. Znizane cene od 20 Din navzdol. Petek, 19. aprila: ob 15: Stehnik. Izven. Znizane cene od 20 Din navzdol. Sobota, 20. aprila: Zaprt. Nedelja, 21. aprila: ob 15: Stehnik. Izven. Znizane cene od 20 Din navzdol. Ob 20: Bunbury. Izven. Znizane cene od 20 Din navzdol.

OPERA — Začetek ob 20

Sreda, 17. aprila: Zaprt. Četrtek, 18. aprila: Zaprt. Petek, 19. aprila ob 18: Parsifal. Izven.

Gospodarstvo

Novi banovinski proračun

Doklade znašajo 63 odst. Takse in trošarine večin. ostanejo

Iz Belgrada poročajo, da je finančno ministr-stvo odobrilo banovinski proračun za 1935/1936 v znesku 83.653.260 Din v dohodkih in ravnotoliku v izdatkih, dočim znaša proračun izdatkov bano-vinskih podjetij in ustanov 49.910.343 Din. dohodkov pa 85.642.775 Din.

Za kritje potrebščin se pobira 1,53% splošna banovinska doklada, 5% nadomestna doklada za odkup osebnega dela ter 5% zdravstvena doklada, skupno 63% doklada na državne neposredne dav-ke, doklada je znašala v prejšnjem proračunskem letu 70%, v tekočem letu pa se je podlaga najbrže

znatno povečala, kar dovoljuje znizanje doklade.

Banovinske trošarine so ostale iste razen ukinjene trošarine na premog, nadalje je ukinjena taksa na sežnje gozdov. Ostane pa tudi še taksa na električno energijo ter doklada k državnim ad-ministrativnim taksam.

Namesto prejšnje takse na živinske potne li-ste je uvedena taksa za prenos lastništva na živin-skih potnih listih.

Proračun bednostnega sklada znaša 5.850.000 Din in ostanejo davčine zanj neizpremenjene (lan-ski proračun 5.050.000 Din).

Organizacija lesne trgovine v Sloveniji

Zastopniki naše lesne trgovine so se v soboto, 13. aprila zopet zbrali na seji Osrednje sekcije les-nih trgovcev pri Zvezi trgovskih združenj v Ljub-lijani, da razpravljajo o aktualnih akcijah.

Dne 18. marca in naslednje dni se je vršila v Belgradu konferenca, na kateri se je upostavila osrednja organizacija lesnega gospodarstva pod na-slovom »Centralni odbor dravskega privreda kr. Ju-goslavije«. V osnovi je ta organizacija v dokajšnji meri izraz one težnje, ki jo je naše lesno trgovstvo v pogledu ureditve izvoza dolga leta gojilo. Že na prejšnji seji se je Osrednja sekcija soglasno izjavila za pristop v centralno organizacijo. Na seji je podal predsednik Osrednje sekcije g. Fran Škrbec obšir-no poročilo o poteku konference v Belgradu, iz ka-terega posnemamo:

Konferenca je razpravljala predvsem o načelu centralne organizacije in za pristop v članstvo v »Centralni odbor lesnega gospodarstva kr. Jugosla-vije« so se izjavile po svojih delegatih sledeče or-ganizacije: Zveza industrijev za dravsko banovino v Ljubljani, Lesni osek Zveze trgovskih združenj v Ljubljani, Združenje industrijalcev in lesnih tr-go-vecv v Sarajevu, Združenje posrednika malih do-ma-čih pilana v Sarajevu itd. Priključili se ni or-ganizaciji Savez industrijalca i trgovca šumskim proizvodima v Zagrebu.

Konferenca je z neznatnimi izpremembamj odo-brila pravila »Centralnega odbora lesnega gospo-darstva kr. Jugoslavije«.

Naslednje dni se je vršila ustanovna skupščina Centralnega odbora, na kateri je bil izvoljen za predsednika inž. dr. Milan Ulmansky, za prvega podpredsednika inž. Milan Lenarčič, za tajnika pa reserent Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine inž. Ivan M. Dubrovič.

Z ozirom na to, da predvidevajo pravila Cen-tralnega odbora sestavo sekcij za mehek in trdi les, so bili izvoljeni v sekcijo mehkega lesa: za produk-cijsko področje Sarajevo: Danilo Corović in Vasa Todorović; za produkcijsko področje Ljubljana: inž. Milan Lenarčič in Franjo Škrbec; za produk-cijsko področje Belgrad: Vasa Knežević.

Na ustanovni skupščini Centralnega odbora je bila sprejeta resolucija, ki obravnava vse važne za-h-teve in težnje jugoslovanskega lesnega gospodarstva.

Osrednja sekcija je nato razpravljala o pripra-vah za osnove »Produkcijske podružnice«, ki jo predvidevajo pravila Centralnega odbora in ki ima namen, da urejuje izvoz in produkcijo lesa.

Na osnovi pravil čl. 1 Centralnega odbora tvo-rijo članstvo Centralnega odbora delegati strokov-nik organizacij posameznih produkcijskih področij.

Osrednja sekcija lesnih trgovcev in Zveza in-du-strijev v Ljubljani sta torej organizaciji po členu 1 pravil Centralnega odbora za produkcijsko po-dročje dravske banovine. Z ozirom na to je Osred-nja sekcija, da se prilagodi značaju organizacije, sklenila predlagati izpremembo naslova.

Osrednja sekcija je sklenila tudi, da se bodo izvršili po lesnih okrožjih članski sestanki, na ka-terih se bo izvršila reorganizacija sekcij v smislu zgorajšnjega predloga.

Po tej reorganizaciji se bo izvedla v sporazumu z Zvezo industrijev za dravsko banovino enotna Pro-dukcij-ska podružnica. Za izvedbo tega je imenovala Osrednja sekcija v svrhu dogovorov med obema organizacijama poseben ozi. odbor.

Tako se bo osnovala v okviru Centralnega od-bora, ob popolni avtonomiji dela, tičnega se go-spodarskih prilik produkcijskega področja, enotna organizacija.

Osrednja sekcija je na tej seji prešla na delo, ki bo sposobno, da bo ob sodelovanju s Centralno organizacijo jugoslovanskega lesnega gospodarstva, uspešno zastopala interese naše lesne trgovine.

Rastl. proizvodi marec 61.1 (febr. 1935 60.9). Živina in proizvodi 55.2 (57.0), mineralni proizvodi 78.8 (78.8), industrijski proizvodi 64.8 (66.0), splošni indeks 63.0 (63.9), izvozni proizvo-di 60.2 (60.7), uvozni proizvodi 67.2 (67.8) točke (cene leta 1926 so vzete kot 100). Med posamez-nimi predmeti so se popravile cene rži, suhih sliv, marmelade, vina in sena. Popravile so se tudi cene zaklane perutnine, dočim so cene jaje padle. Industrijski proizvodi so popustili radi nižjih cen mlinskih proizvodov in podplatnega usnja.

Borza

Dne 16. aprila 1935.

Denar

Neizpremenjeni so ostali tečaji Berlina, Brus-lja, Curiha in Pariza, dočim so narasli tečaji Lon-dona, Newyorka, Prage in Trsta, popustil je pa le Amsterdam.

V zasebnem kliringu je avstrijski šiling na ljubljanski borzi popustil na 8.70-8.80, na za-grebški na 8.85-8.75, na belgrajski pa na 8.654-8.7654. Grški boni so notirali v Zagrebu 31.50 blago, v Belgradu 30.15-30.85, angleški funt se je v Zagrebu uvrstil na 231.70-233.90, v Belgradu pa na 231.18-232.78. Španska pezeta je notiral v Zagrebu 5.50 blago, v Belgradu 5.40 blago.

Ljubljana. Amsterdam 2969.67-2976.27, Ber-lin 1756.08-1769.95, Bruselj 742.85-747.92, Curih 1421.01-1428.08, London 212.50-214.55, Newyork 483.64-489.95, Pariz 289.60-291.03, Praga 183.35-184.46, Trst 363.84-366.93.

Promet na zagrebški borzi 444.445 Din.

Curih. Belgrad 7.02, Pariz 20.38, London 15.02, Newyork 308.875, Bruselj 52.325, Milan 25.65, Ma-drid 42.225, Amsterdam 208.90, Berlin 124.25, Du-naj 58, Stockholm 77.45, Oslo 75.45, Kopenhagen 67.05, Pariz 12.905, Varšava 58.25, Atene 2.90, Ca-rigrad 2.49, Bukarešta 3.05, Helsingfors 6.61, Bue-nos-Aires 0.795.

Vrednostni papirji

Tendence za državne papirje je ostala v glav-nem neizpremenjena in tudi v tečajih ni bilo sko-ro nobenih izprememb.

Ljubljana. 7% inv. pos. 76-78, agrarji 45-45.50, vojna škoda 372-374, 6% begl. obv. 65-66, 8% Bler. pos. 76-78, 7% Bler. pos. 67.50-68.50, 7% pos. DHB 70-72.

Zagreb. Drž. papirji: 7% inv. pos. 77.50 den-agrarji 45.50 den., voj. škoda 372-374 (372-373), 4, 5, 6, 7. 373-375, 6% begl. obv. 65.25-65.75 (-68-75), 8% Bler. pos. 76-79, 7% Bler. pos. 67.50 (-68, 7%) pos. DHB 70-72. — Delnice: Narodna banka 5300 den., Priv. agr. banka 232-234, Oslj. sladk. tov. 140-160, Trboveljska 20 den.

Belgrad. Drž. papirji: 7% inv. pos. 78-78.50 agrarji 48 bl., vojna škoda promptna 373.25-374 (373.50), za ultimo maja 373.50 den., 6% begl. obv. 65.75-66 (66), 8% Bler. pos. 67.68, 7% pos. DHB 70.50-72.50. — Delnice: Narodna banka 5385-5500, Priv. agr. banka 232.50-233.50 (233.50).

Žitni trg

Novi Sad. Pšenica bač. potiska 127-129, slav. 128-130, bač. in srem. 122-124, ban. 121-124, koruza bač. in srem. 68-69, ban. 65-66, moka bač. Og in Ogg 190-212.50, št. 2 170-192.50, št. 5 150-172.50, št. 6 132.50-145, št. 7 107.50-112.50, št. 8 80-85. Tendence neizpremenj. Promet slab.

Sombor. Pšenica bač. okol. Sombor, gorbač., gorsrem. in gorsban. 121-123, slav. 127-129, bač. in ban. potiska 127-129, jetmen bač. in srem. 63-64, 65-66, 67-68, bač. in srem. pomladni 67-68 kg 135-140, bar. 63-68 kg 135-140. Vse ostalo neiz-prem. Tendence neizpremenj. Promet 25% vag.

Budimpešta. Tendence prijazna. Promet slab. Pšenica maj 15.47-15.66, zaklj. 15.65-15.70, junj 15.50-15.65, zaklj. 15.65-15.67, rž maj 11.16-11.28, zaklj. 11.20-11.25, junj 11.25-11.33, zaklj. 11.34-11.36, koruza maj 11.15-11.30, zaklj. 11.29-11.30, julij 11.18-11.27, zaklj. 11.27-11.28.

Naše dijaštvo

Seja Akademsko društvo za izpolnitve univerze bo drevi ob 17 na tehniški. Ker so na dnevnem redu važne stvari, prosimo polnoštevilne odelce!

Zdravilišče. Radio Therma, Laško.

Radioaktivne termalne kopeli (37.5°C) Naj-učin-ovitejše zdravljenje vseh vrst revmatičnih obolenj, ženskih bolezni, arteriosklerozе itd odprto skozi vse leto.

V predsežiji od 15. junija izredno znizane cene. Pavšalna penzija za 10 dni 600.— Din, za 20 dni Din 1.100.— V pavšalni penziji je vraču-nana soba, štirikrat dnevno prvovrstna hra-na, kopeli, zdravniška preiskava in vse takse. Zahtevajte prospekte od uprave zdravilišča.

Strah Arabcev Bolgarski židje - junaki Palestine

Ugleden bolgarski žid, ki je dolgo let prebival v Palestini, v »Varnenski Pošti« *priobčuje zanimiv članek o življenju v koloniji bolgarskih židov v Palestini. Pisec najprvo poudarja, da so židje tudi v svoji novi domovini ohranili navade iz krajev, iz katerih so prišli. Tako je n. pr. kolonija nemških židov najbolj disciplinirana, kolonija bolgarskih židov pa najbolj bolgarska. To pa je treba takole razumeti:*

Kakor znano, Arabci ki so doslej svobodno živeli v tamkajšnjih krajih, niso radi gledali doseljenih židov, ki so seveda zelo delavni. Sovraštvo Arabcev proti židovskim naseljencem je vedno bolj raslo. Končno so Arabci začeli žide napadati in ubijati. Lovili so jih in gonili v sužnost ter potem zahtevali za nje veliko odkupnino. Arabci so seveda povsod zmagovali. Le zoper kolonijo bolgarskih židov niso nikdar nič opravili. Bolgarska kolonija leži blizu Tel Aviva. Arabci je pri bolgarskih židih najbolj zbegala njihova neustrašenost. Bolgarski židje

so namreč zagrozili Arabcem: Za vsakega ubitega bolgarskega žida bodo padli trije Arabci. Zato se Arabci dolgo niso lotili bolgar. židov.

Pozneje pa so jih nekega dne vseeno napadli, a so doživeli strašno presenečenje: bolgarski židji so jih sprejeli »po bolgarsko«. Novica o tem arabskem porazu je šla po vseh židovskih kolonijah. Židje, ki so bili manj bojevitih kakor so bolgarski, so pa vendar le znali ta arabski poraz izkoristiti za svoje namene. Začeli so Arabce strašiti z bolgarskimi židi. Ko so nekoč Arabci zopet napadli neko židovsko kolonijo, so židje zagnali velik krik: »Bežite! Bolgari nam hite na pomoč!« *In pri tej priči so se Arabci razbežali.*

Poslej bolgarski židje v Palestini uživajo velik ugled in spoštovanje, a Arabci se imena »Bolgari« *kar boje.*

Zanimiva je ta slička razmer v Palestini. Pozabiti pa ne smemo, da jo je napisal žid — Bolgarom.

Berači angleškega kralja

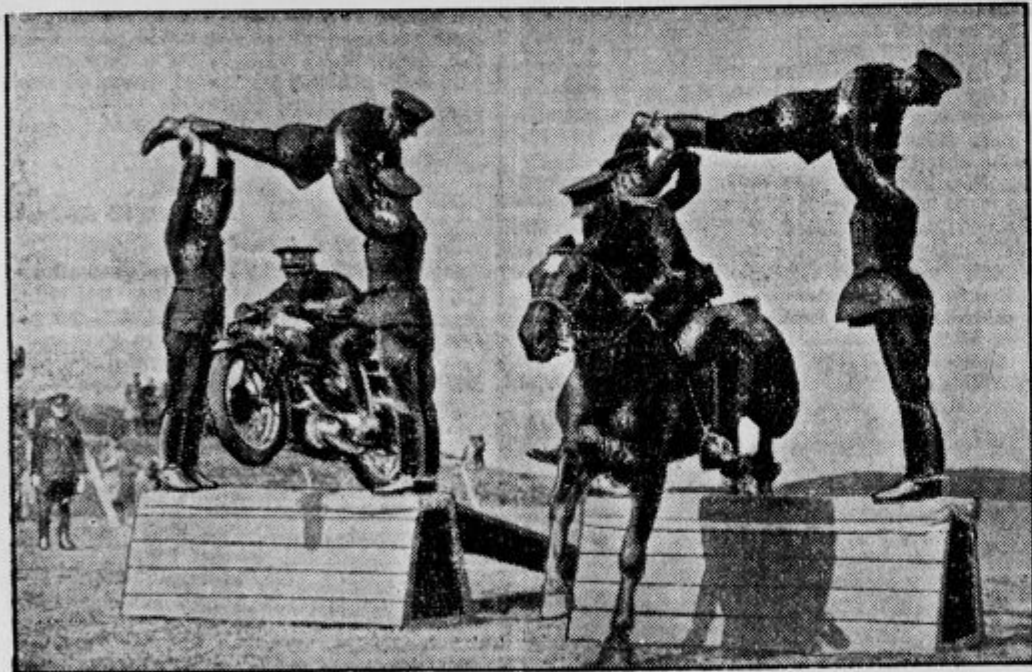
Veliki četrtak je rojstni dan angleškega kralja Jurija V. Letos bo kralj 68 let star. Od lani je obnovljen na angleškem dvoru starinski obred, ki ga je vpeljal Edvard III. leta 1327. To izročilo določa, da mora kralj na svoj rojstni dan sam obdarovati toliko revežev, kolikor let šteje sam na ta dan. V starih časih je kralj umival noge revežem, ki so prihajali po darila. Jakob II. je zadnji opravil ta obred. Njegov naslednik William II. je to nalogo naložil lordu miloščinarju. In pri tem je ostalo. Jurij V. je obnovil obred, a umivanje nog izostane.

Kralj in kraljica, črno oblečena, s šopkom belih tulipanov in narcisov v roki prihajata točno opoldne v westminstersko opatijo. Zaseda prostora pred glavnim oltarjem, kjer koraka mimo nju v sprevedu duhovščina in lordi v srednjeveških sijajnih škrlatnih in zlatih nošah z miloščinarjem na čelu. Spreved zaključijo orjaški gardisti v noši iz dobe Tudorev: v rdečem plašču in z visokim šilastim črnim klobukom s pestrimi trakovi. Na klobuku nosi zlat pladenj z denarjem za reveže. Zadaj korakajo v lepih istodobnih nošah dve deklici in dva dečka. Spreved se pomika med 68 berači obeh spolov, ki so postavljeni v dve vrsti. Tudi berači so spodobno oblečeni: starke imajo klobuke in starci celo cilindre. Ko se oglasijo orgle, stopi kralj k beračem in razdeli vsakemu po dva mošnjička. Prvi je iz rdečega safjana in vsebuje 2 funta 10 šilingov v zlatu. Drugi je iz irhovine in vsebuje 68 srebrnih pencev, ki jih

malašč za ta dan izdela državna kovnica. »Četrtekovi penceci« *imajo visoko ceno pri lastnikih zbirke angleškega denarja. Razen tega razdeli lord miloščinar, ki sledi kralju, po 2 funta 5 šilingov slehernemu beraču in po 1 funt 15 šilingov vsaki beračici. Po razdelitvi denarja zasede kralj svoj prostor zraven kraljice. Westminsterski župnik podeli revežem blagoslov. Državna himna zaključí obred. Ta lani prvič opravljena prireditev je privabila veliko občinstva. Vstopnice so bile velika dragocenost. Westminstersko poslopje se je napolnilo do zadnjega kotička.*

Rogač napadel žensko

Iz Velburga pri Regensburgu na Nemškem poročajo tole resnično zgodbo: Stara ženica je nesla košaro kruha po cesti. Naenkrat je odnekod pridirjal rogač srnjak, kateri se je zakadil v žensko in jo vrgel ob tla. Ženica se je komaj pobrala in je hotela zlesti iz jarka, a srnjak se je vnovič zagnal vanjo. Ženska je pograbila svoj dežnik in začela z njim udrihati po srnjaku, ta pa jo je vnovič vrgel v jarek. K sreči je tam blizu bil logar, kateri je nadzoroval lovišče. Začul je žensko, kličejo za pomožanje in prišel na pomoč. Lovca se je srnjak sicer toliko ustrašil, da se je pred njim umaknil, vendar ne s preveliko naglico, kakor bi se zavedal, da mu sedaj lovčeva puška ni nevarna.

Glavna vaja na krajevski turnir, ki bo ob 25letnici kraljevanja kralja Jurija v Londonu. Sodelovali bodo jezdec, motociklisti in telovadci angleške armade.

Primož Trubar

26

Trubarjevi zadregi sta prišla na pomoč dva moža, ki sta ga navduševala za nadaljevanje njegovih načrtov. Bila sta to dr. Peter Pavel Vergerij in štajerski deželni glavar Ivan Ungnad. O prvem smo že govorili v 14. poglavju. Tu podajamo nekaj črtic o življenju Ungnadovem.

Duša vsega protestantskega gibanja med plemstvom je bil v takratni dobi štajerski deželni glavar Ivan Ungnad. Imel je velik vpliv, ker ni bil samo vrhovni poveljnik na Štajerskem, temveč tudi na Kranjskem, Koroškem in Hrvaškem. Vse svoje moči je zastavil za razširjenje luteranstva. Povedali smo že, da je imel škof Urban Tekstor s tem mogočnim nasprotnikom hude boje. Škof je dosegel pri kralju, da je moral Ungnad leta 1556 odložiti dostojanstvo deželnega glavarja in odpotovati kot izgnanec v Würtemberg. Tukaj se je zelo zanimal za jugoslovansko luteransko slovstvo. Ungnad in Vergerij sta želela Trubarjevo književno podjetje tako razširiti, da bi obsegalo vse Jugoslovane. Ugodna prilika za izvršitev te želje se je ponudila, ko je dospel istrski duhovnik Štefan Konzul iz Buzeta na Nemško ter začel Trubarjeve slovenske knjige prevajati v hrvaščino in jih tiskati z glagolskimi črkami. Stroške za tisk je plačeval Ungnad. Ta je napravil tiskarno v svoji hiši ter dal vliči glagolske in cirilske črke. Ker sam ni mogel zmagovati izdatkov, je nabiral pri nemških knezih darove za natis knjig. Razen Štefana Konzula so bili glavni sodruzniki Anton Dalmatin, Jurij Jurišič in Jurij Cvečič. Stanovali so v mestu Urah pri Ungnadu, kateremu je würtenberški vojvoda Krištof prepuštil ondotni izpraznjeni samostan za bivanje. Tukaj je nastalo središče jugoslovanskega literarnega delovanja, o katerem bomo še pozneje govorili.

Trubar je bil ves potr, ker Slovenci niso s posebnim veseljem sprejeli njegovega Abecednika in Katekizma. Obžaloval je, da je dal tiskati ti dve knjigi v gotških in ne v latinskih črkah. Tolažila pa ga je misel, da še lahko popravi to napako. Kadar bo potrebna nova izdaja, bosta izšli knjigi z latinskimi črkami. To se je pozneje tudi zgodilo.

»Čemu se trudiš in žrtvuješ za druge?« *— mu je rekla soproga Barbara. »Imaš že itak dovolj skrbí, ne kliči jih še posebej v hišo. Prav tako potov in stroškov, pa si še vedno ne privoščiš pokoja. Lahko bi v miru živel, opravljal svojo službo, ne pa si ubijal glave z nepotrebnim delom.«*

»Priznam v nekem oziru« *— ji je odgovoril Trubar. »Toda pomisli, da delujem za svoje rojake, ki jih ne morem pozabiti. Zato mi delo ni težko, čeprav je združeno z marsikatero težavo. Z veseljem bi kaj več storil za Slovence. Nemce imam tudi rad, vendar mi je nemška zemlja tuja v primeri z mojo domovino.«*

Barbara ni bila njegovega mnenja, vendar je raje molčala kakor mu oporekala. Vedela je, da bi z nasprotovanjem le kalila mir v zakonskem stanu.

Trubar se je zelo začudil, ko je dobil nekega dne pismo od magistra Dietricha iz Nürnberga. V pismu je čital, da je izpraznjeno v Kemptenu župnijsko mesto in da je on odločen za to službo. Saj je komaj vedel, kje je Kempten. Tam gori neke na Svabskem pod gornjebavarskimi gorami. Zakaj mora tako daleč?

Najprej je šel v Nürnberg, da bi mu Dietrich kaj več povedal o prestavi. Ta mu je opisal razmere v Kemptenu, kjer so katoličani v večini. Njegov prednik v Kemptenu je s svojo strogostjo povzročil precej hudo nasprotovanje med katoličani in luterani. Oditji je moral v drug kraj, da se je poglelo medsebojno preganjanje.

»In zdaj smo se spomnili« *— je nadaljeval Dietrich — »da*

Naseljenci - žrtve zločinov

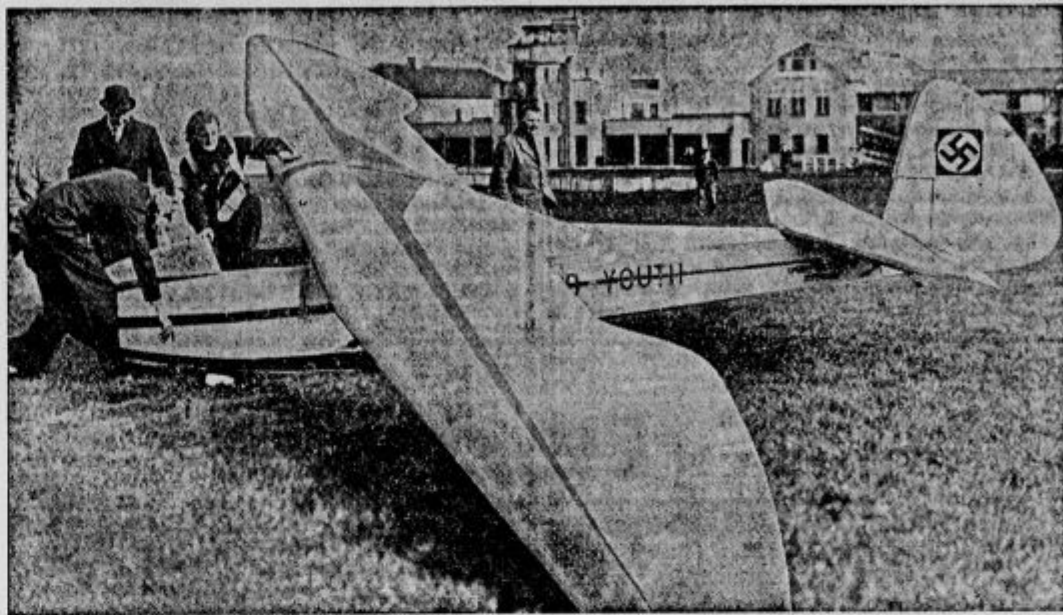
Iz Washingtona poročajo o tehle strašnih razmerah, zaradi katerih največ trpe siromašni priseljenci, ki prihajajo v Združene države za koščkom kruha.

V odseku poslanske zbornice za naseljensko vprašanje je naseljenjski komisar Mac Cormack ameriškim parlamentarcem sporočil grozotne stvari, katere se dogajajo z naseljenci. Ker je naseljevanje v Ameriko prepovedano, ali vsaj zelo oteženo, jih mnogo skuša priti v Ameriko na tihotapski način. Za tihotapljenje novih doseljencev v Združene države so se ustanovile posebne skrivne tihotapske družbe, katere za denar obljubijo naseljence spraviti v Ameriko.

S tem poslom se pečajo v prvi vrsti brezobzirni zločinci, kateri se ne plašijo svojo žrtve, ko so poprej od nje sprejeli denar, tudi umoriti, če jim tako kaže. Naseljence tihotaplja na razne načine. Z otoka Kube n. pr. so

spravili na parnik več takih naseljencev, ki so se skrivaj hoteli naseliti v Združenih državah. Te ljudi so spravili v vreče, katere so zašili. Polne vreče naj bi premotile kontrolne organe Združenih držav, kateri naj bi mislili, da se v vrečah vozi zelenjava. Toda, ko se je približala ameriška carinska ladja, so zločinski tihotapci vreče enostavno pometali v morje in se tako iznebili svojih žrtve.

Naseljenski komisar Mac Cormack je navedel še polno drugih slučajev, iz katerih sledi, kako brezobzirno ti tihotapci ravnaajo s svojimi žrtvami. Dogodilo se je, da so svoje žrtve, katere so imeli v rokah, docela izropali ter jim izbili celo zobe iz čeljusti, da so se lahko polastili zlatih plomb. Potem pa so svoje izropane žrtve prepeljali na samotne in puste otoke ob obali Floride, kjer so jih pustili brez jedi in pijače. Ameriške oblasti so pozneje našle več teh nesrečnežev, kateri so bili medtem že pomrli od žeje in lakote.

Motorno letalo — pripraga jadralnemu letalu. Angleška letalka Meaken je v Kölnu na Nemškem sedla v jadralno letalo, katero je vleklo motorno letalo. Vkljub vsemu je letalka srečno prijadrala v London. Na naši sliki vidimo prizor, ko je pristala na londonskem letališču Lympae.

Boj z morskimi roparji

Iz Nankinga na Kitajskem poročajo, da so kitajske varnostne straže na severni obali kitajske province Kiangsu zadele na pomorske roparje ter se s njimi spustile v krvavo bitko. 300 gusarjev se je na 50 džunkah (ladjicah) policijskemu brodomu postavilo v bran, a so končno vendarle podlegli. Več ko 20 gusarjev je v boju padlo, 12 džunk pa je policija zajela. Bile so polne orožja in dragocenosti.

Slon in avtomobil

Iz Durbana v Natalu (Južna Afrika) poročajo tole zgodbo, ki bi ji človek prav gotovo ne verjel, če bi jo pripovedoval kak lovec. Zgodilo pa se je to g. Franku Hunphreyu, ki je vse kaj drugega ko lovec. Ta gospod se je vozil iz Kazame v severni Rodeziji ponoči z avtomobilom po ozki cesti. V svitu svojih reflektorjev je kar naenkrat zagledal na cesti pred seboj mogočno steno, ki pa v resnici ni bila nič drugega ko slonova zadnja plat. G. Frank bi bil rad avtomobil ustavil, pa ni bilo več časa, zgodila se je nesreča. Frank je zatisknil oči, slon je pa storil več. Pokleknil je na kolena in neprosto voljno sedel na hladilnik avtomobila. Toda že v naslednjem hipu je slon planil pokonci in oddiral v silovitih skokih, med potjo od bolečine glasno trobentajoč iz svojega rilca. Dirjal je tako, da so kar tla bobnela. Zgodilo se mu je namreč, da je z vso težo svojega telesa sedel na kovinasto in koničasto figuro, s katero je g. Frank zapiral hladilnik svojega avtomobila. Kovinasta figura se je vsled silne slonove teže zarila v trdo slonovo zadnjo stran in mu napravila veliko rano.

Vkljub strahu se je g. Frank začel na glas smeјati, potem je popravil svoj avtomobil in z njim počasi odkrival proti domu.

★

Mlada gospodična je zadnjič vsa razburjena prišla na pošto in prosila za tiskovino, na katero bi napisala brzojavko. Ko je popisala tiskovino, jo je pretrgala in vrgla v koš. Napisala je drugo, a jo zopet pretrgala in vrgla v koš. V tretjič pa ni pretrgala papirja, ampak ga izročila uradniku, proseč ga, naj tako odda naprej. Ko je gospodična odšla, je bil uradnik — ali pa morda uradnica — radoveden. Pobral je obe pretrgani tiskovini in ju prebral. Na prvo je gospodična napisala: »Vse je končano! Nočem te več videti!« *— Na drugo je napisala: »Ne piši! Ne poskušaj priti me obiskat!« *— Na tretjo, katero je odposlala, je pa zapisala: »Takoј pridi! S prvim vlakom! Odgovoril«**

Slavni norveški pesnik Björnsterne Björnson. Dne 26. aprila bo preteklo 25 let, odkar je umrl.

bi bili vi v Kemptenu mož na pravem mestu ter pomirili razburjene duhove. Dobro bi bilo, da se predstavite gospodu superintendentu (luteranskemu škofu). Znano vam je že od poprej, kje stanuje v Nürnbergu.«

Gospod Primož se je priporočil magistru Dietrichu, ki mu je želel srečno pot, mnogo uspeha v novi službi in tudi v slovenskem delovanju za rojake na Kranjskem. Potem se je šel Trubar poklonit superintendentu, ki je pripoznal njegovo vneto za sveti evangelij. Opozoril ga je tudi, naj naznani stroške selitve. Povrnjeni mu bodo iz skupne blagajne.

Vrnivši se v Rothenburg je začel gospod Primož spravljati skupaj svoje reči. Ako bi bil brez družine, bi ga ne bilo skrbelo preseljevanje, tako pa je imel marsikako težavo. Nered se je tudi ločil od ljudstva, med katerim je bival pet let (1548 do 1553).

Vožnja iz Rothenburga v Kempten je trajala tri dni. Na potovanju mu je bilo posebno všeč mesto Ulm ob Dunavu. Najbolj je občudoval ondotno gotško stolnico, ki je za nadškofijsko katedralo v Kölnu največja cerkev Nemčije. Iz Ulma se je vzpenjala pot po dolini reke Iller vedno višje ter dovedla Trubarja in njegovo družino v Kempten. Nekoliko tuje se jim je zdelo to mestoce kakor vsakemu, ki pride prvič v neznan kraj. Proti jugu so se vzdigovale visoke gore, stoječe ob bavarsko-tirolski meji.

Kempten je pravicato središče Švabov, ki imajo svoj poseben nemški jezik. Ze takrat je bilo mesto ločeno v dva dela. Nižjemu oddelku v dolini so rekli staro mesto. Tukaj so prebivali luterani, ki pa jih je bilo le eno tretjino vseh meščanov. V zgornjem mestnem oddelku so stanovali sami katoličani. Veliki benediktinski samostan z opatijsko cerkvijo je dovrševal lepo pokrajinsko sliko vzvišenega mestnega dela. Trubar je dobil stanovanje poleg luteranske cerkve v dolini.

Sport

Nogometašem lahko atletiko!

Uspeha, ki ga je doseglo Primorje v Ljubljani nad Bask-om, se veselijo vsi pravi sportniki. Bil je to res uspeh, ki smo ga že dolgo pogrešali pri našem nogometu in uspeh, ki ga naš sport tudi kravo potrebuje. Toda bojimo se, da je bil to eden izmed onih redkih uspehov, ki jih bo Primorje še doseglo v letoš. drž. prvenstvu. Kajti belgrajski poraz napram istemu nasprotniku že teden dni in izkušnje zadnjih let nas samo podkrepjujejo v tej bojazni, za kar imamo več kot dovolj dokazov. Znano je namreč, da vsi naši vodilni klubi, ne izvenzli Primorja ali Ilirije, zaigrajo enkrat tako odlično, da boljše sploh ne bi mogli od njih zahtevati, drugič pa popolnoma odpovedo; tako odpovedo, da jih sploh spoznati ni in da bi bilo vsako drugorazredno moštvo boljše od njih. Kaj je temu vzrok, kako temu odpomoči?

Ako pustimo vso drugo vzgojo, katere so — mimogrede povedano — naši nogometaši vsaj toliko potrebni kakor telesne, ob strani in pogledamo samo telesno vzgojo, potem moramo priznati, da je tudi ta zelo zelo pomanjkljiva. Oni pridejo dvakrat ali trikrat na teden na igrišče in se vadijo samo v tehniki z žogo, v taktiki ter v igranju na dva gola in potem je konec njihove umetnosti. Tu in tam se vidi še malo gimnastike in malo tekov in to je vse. Vem, da hočejo napraviti iz naših nogometašev predvsem prvovrstne igralce ali, če že hočete, specialiste v nogometnem sportu, vendar se tega ne more doseči, ako sportniki niso splošno izurjeni atleti. Res je tudi, da se danes forsira povsod specializacija, vendar bi bilo smešno misliti, da rabi na primer tekač samo noge. On mora imeti tudi ostale notranje organe dobro razvite. Kajti le na podlagi dobro in vsestransko razvitega telesa se more šele razvijati specializacija. In to velja prav tako za vsakega nogometaša. Prvovrstni tekač, metalec, skakalec ali nogometaš je sicer res specialist, toda kljub

sikakemu uspehu se ima naš nogomet zahvaliti le zaradi hitrosti svojih kril, ki so s svojimi prodori prinašali dragocene točke ali lepe zmage tej ali oni enajstorici. Tu more zelo veliko pomagati lahka atletika, ki bo uspehe nogometašev, ki se je bodo resno oprijeli, neprimerno dvignila.

Ako hočeš postaviti hišo, si moraš poiskati najprej dobro podlago, ako hočeš v vodo, moraš znati plavati, sploh je treba za vsako stvar, ki jo hočeš podvzeti, primerne podlage. In isto velja seveda tudi za nogomet. Še več. Nogomet je težka igra, ki zahteva dolgoletne vaje, velike prisotnosti duha ter izredne hitrosti. Tu je torej potrebna hitrost, vztrajnost, borbenost, prožnost, prisotnost duha, korajž in velika požrtvovalnost. Vsega tega si pa ne moremo pridobiti samo z žogo, temveč se moramo posluževati še drugih telesnih vaj kakor: gimnastike in zlasti lahke atletike. Toda vsega tega pri nas ne upoštevajo merodajni činitelji in se vselej, kadar je neuspeh, čudijo, kako je sploh mogoče, da je do tega prišlo. Saj ne rečem, da posamezniki ali morda tudi celo moštvo tu pa tam lahko odpovedo, toda take nestanovitnosti, kakor jo vidimo pri naših moštvi, ne najdemo kmalu na svetu. Danes ti zaigrajo prvovrstno, prihodnjo nedeljo pa ti popolnoma odpovedo, tako odpovedo, da bi vsako podeželsko moštvo boljše zaigralo. In to je — kakor sem že omenil — mogoče samo pri moštvi, ki nimajo prave podlage.

Kako je nogometnim moštvom potrebna lahka atletika, so najboljši dokaz nogometaši sami. Ze večkrat smo imeli priliko videti pri lahkoatletskih tekmah nogometaše (le povabijo lahkoatletske sekcije običajno enkrat na leto, ko jih rabijo pri državnem prvenstvu), ki so se izkazali kot prav dobri, da celo izborni lahkoatleti, zlasti v skokih in tekih. Ti nogometaši so si pridobili te svoje lahkoatletske spretnosti samo pri nogometni igri in samo zato, ker so jim le-te neobhodno potrebne v igri sami. Koliko časa so oni izgubili že samo na tem, da so si pridobili potrebno hitrost, spretnost in prožnost! In zato ni bilo nobenega pravega napredka. Ako bi oni to podlago, ki jo nogometni sport nujno zahteva, že preje pridobili v lahki atletiki, bi šlo dele neprimerno hitreje izpod rok in uspeh bi bil popolnoma drugačen. Svoje spretnosti v lahkoatletskih disciplinah pa je treba tudi potem stopnjevati, ko smo že enkrat v nogometu popolnoma doma.

Nogometaš naj torej od zgodnje pomladi do pozne jeseni goji tudi skoke, mete in teke, ker le na ta način bo lahko v prihodnji sezoni stokratno bolj uspešen. Lahka atletika je najboljši in najnaravnostni dopolnilni sport za nogometaša in le oni klubi smejo upati na uspeh in na stalno dobro formo svojih nogometašev, ki se bodo tega zavedali in predpisali svojim nogometašem lahkoatletski sport. Brez lahke atletike si ne moremo misliti pravega nogometaša. I.K.-er.

Velikonočna darila po znatno nižjih cenah, v največji izbi in najbolj kakovosti priporoča cen. občinstvu trdka

F. M. SCHMITT

Pred škofijo 2 Ljubljana Lingerjeva 4

Ogled blaga in cen brezobzvel!
Točna in solidna posrežba!

temu, ali bolje rečeno, ravno zato — vsestransko izvežban atlet.

Nogometaš mora biti dober tekač in kratke in dolge proge, on mora dobro skakati v višino in daljavo, mora biti prožen in močan, na kratko on mora biti vsestransko in dobro izvežban atlet. In ravno iz tega vzroka je lahka atletika nujno potrebna vsakemu nogometašu. Le pogledimo, kaj so na primer naša moštva že napravila napram boljšim nasprotnikom s svojimi hitrimi krili. Mar-

Liga v nedeljo

Concordiji je letošnji razpored ligaških tekem določil veliko noč v Ljubljani. Primorje bo imelo na eni strani dolžnosti gostitelja, na drugi strani pa bo moralo skrbeti za lastno kožo in si priboriti dve novi dragoceni točki.

Te okolnosti so zadosten razlog za obilen obisk in za igro, ki bo na višini. Velika noč bo torej letos v Ljubljani borbeno, ligaška. Concordia torej ne pride v Ljubljano na nedeljski izlet ali na praznično tekmo. Prišla bo bojnega duha in z vsemi svojimi prizna-

nimi vrtilinami.

Primorje v zadnjih tekmah ni igralo slabo in zato se njegovi prijatelji nadejajo najboljšega. Rezultat tekme v Belgradu ni merilo njegove prave igre. Primorje je zopet v svoji stari formi in bo tudi v nedeljo osvojilo simpatično občinstva.

V njegovih vrstah nastopijo moči, ki so sedaj pri vojakih. To bo dalo moštvo novih pobud in nove volje do zmage. Podrobnosti o tekmi pa prihodnje dni.

Concordia : Ilirija

Poleg prvenstvene tekme, ki jo odigra zagrebška Concordia z ASK Primorje v nedeljo, bo absolutiral Concordia v ponedeljek še prijateljsko tekmo s SK Ilirijo, ki obeta prijateljem nogometa glede na prav dobro formo Ilirije prvovrsten sport, sličen srečanju Ilirije z BSK-om.

Velikonočni nogometni program v Ljubljani bo obogatilo dalje gostovanje juniorškega moštva KAC iz Celovca, ki bodo igrali dve tekmi z juniorji Ilirije ali po eno tekmo z juniorji Ilirije in Primorja.

III. veliki propagandni table-tenis

Železničarski sportni klub je priredil v soboto in nedeljo svoj III. veliki prop. table-tenis turnir, čigar pokrovitelj je bil zopet g. min. dr. Dr. Marušič.

Kakor vselej doslej je bil tudi to pot turnir višek table-teniske pri nas. Število tekmujočih sicer ni doseglo lanskega, vendar pa so se zbrali vsi najboljši jugoslovenski igralci.

Rezultati tega tekmovanja so zlasti za Ljubljano zelo razveseljivi. Pokazal se je namreč zelo velik na redke naših tekmovalcev in zlasti juniorjev, ki že prav resno ogrožajo pozicije dosedanjih prvakov. Tako sta zlasti omembe vredni zmagi mladega Kosmine nad Weissbacherjem v singlu gospodov ter nad drž. jun. prvakom Ratkovičem v singlu juniorjev.

Končni rezultati: single gospodov semifinale Heksner-Djinovski 3:0, Maksimović-Marinko 3:1, Drovenik-Kosmina 3:2, Horvat-Domines 3:0. Finale: 1. Heksner proti Horvatu 3:0, Droveniku 3:0, Maksimoviću 4:0; 2. Horvat proti Maksimoviću 3:0, Droveniku 3:1; 3. Maksimović proti Droveniku 3:1; 4. Drovenik Heksner Ladislav si je s tem priboril pokal (trdke »Spectrum«) v enoletno varstvo.

Single juniorjev semifinale: Lazar-Weissbacher 2:1, Seneković-Kosmina 2:1. Finale: Seneković-Lazar 2:1.

Dame finale: Kononenko-Puterle 2:1, S tem si je ga. Kononenko (Z.S.K.) priborila za 1 leto pokal Z.S.K.

Mixed double: Kononenko-Djinovski-Puterle-Horvat 2:1.

Double gospodov semifinale: Maksimović-Heksner-Seneković-Korenčan 3:0, Weissbacher-Drovenik-Domines-Ratković 3:2. Finale: Weissbacher-Drovenik-Heksner-Maksimović 3:1.

Moštva za prehodni pokal min. dr. Dr. Marušiča. Tekmovali je 12 moštev. V finale so se plasirali: ZKD ZSK I.-II. in IV. — ZKD kraljice Marije z moštvom Heksner-Maksimović je porazilo ZSK I. s 3:1, ZSK II. s 3:1 in ZSK IV. s 3:0. S tem si je ZKD kraljice Marije prvič priborilo prehodni pokal g. min. dr. Dr. Marušiča, ki ga je branil z dvema zaporednima zmagama ZGSD Makabi.

Na turnirju so sodelovali člani in moštva ZKDKM ter YMCA Zagreb, ISSK Maribor, Ilirija, ZSK, Reka, Korotan Ljubljana ter odsek ZSK Ljubljana, Novo mesto. Vsega je bilo 51 tekmovalcev. Bo.

Amerika in prihodnje olimpijske igre. Nemčija se z vsemi silami pripravlja na prihodnje olimpijske igre, ki se vršijo prihodnje leto v Berlinu. Tako, kakor pa se pripravljala Amerika, se pa menda nihče na svetu. Kajti Amerika je prvak olimpijskih iger in hoče to prvenstvo tudi v bodoče obdržati. Zato se ne smemo pravi nič čuditi, če je ves amer. sportni svet obrnjen na svoje sportnike, ki bodo zastopali ameriške barve v Garmisch-Partenkirchenu in Berlinu. Vse njihove zveze so že začele na tihem pripravljati svoje kandidate kljub temu, da se bodo moštva, ki bodo nastopala v posameznih panogah, šele prihodnjo pomlad sestavila. Največ sportnikov vrže Amerika na lahkoatletsko tekmovalstvo, kjer dosega vedno sijajne uspehe. — »Ali bo Amerika tudi na prihodnji olimpijadi v lahki atletiki s tako premočjo zmagovala kakor doslej?« — Največji ameriški strokovnjak, znani trener Boyd Comstock, je v tem pogledu tole povedal: »Po mojem mnenju je Amerika na sportnem polju

Kodak kamera, ki stane samo Din 75.-

Naposled je le prišel čas, ko si bo lahko vsak nabavil fotografsko kamero. Sedaj si lahko tudi Vi privoščite vse veselje, ki ga drugi že uživajo pri fotografiranju.

Kodak Baby-Brownie

kamera je tako enostavna pri uporabi, da bi tudi otrok posnel z njo dobre slike. Zahtevajte od najbližjega foto-trgovca, da Vam pokaže Kodak Baby-Brownie kamere. Format slike je zelo lep, velikost pa 4x6,5 cm. Uporabljajte vedno Kodak ali Pathe filme, s katerimi boste dosegli dobre posnetke

še v taki premoči in toliko naprej pred drugimi narodi, da bo njena zmaga v Berlinu sigurna. Seveda ne smemo pozabiti, da bodo naši ljudje topot na tujih tleh tekmovali. Vsi sportni narodi se bodo 1936 čudili Japoncem. Nobena država ne žrtvuje za intenzivni in stvarni trening toliko kakor ravno Japonska. Japonski atlet se podvrže prostovoljno najstrožjim zahtevam za telesne priprave in ne bo nikdar utrujen. Poročila o uspehih japonskih lahkoatletov dokazujejo, da bo dežela vzhajajočega solca na mnogih sportnih poljih postavila zelo talentirane sportnike, ki bodo postali belim narodom na olimpijskih tleh nevarni.

Na IV. zimski olimpijadi bo sodelovalo 100 češkoslovaških sportnikov. Olimpijski odbor čsl. republike se je bavil pred kratkim z udeležbo svojih zimskih sportnikov, ki bodo zastopali čsl. barve na prihodnji zimski olimpijadi, ki se vrši prihodnje leto od 6—16. februarja v Garmisch-Partenkirchenu. Do 1. maja t. l. je namreč že prijavitelj vse zimске sportnike radi priprave stanovanj. Čsl. olimpijski odbor je odločil, da pošlje na IV. zimске igre 30 smučarjev, 20 drsalcev za umetno in hitrostno drsanje, 5 tekmovalcev za bob, tako, da bo vsega 80 zimskih sportnikov Češkoslovaške zastopalo v Garmisch-Partenkirchenu svojo domovino. V tem številu pa še niso vštet igralci hokeja na ledu, ki si tudi gotovo udeležbe teh iger, radi česar je računati, da bo štela češka zimska ekspedicija za prihodnjo olimpijado 100 tekmovalcev.

Zidje in berlinska olimpijada. Kakor poročajo iz Tel-Awiwa, kjer se ravno sedaj vrši svetovna makabijada (židovska olimpijada), so tamkaj sklenili, da se noben žid ne udeleži prihodnjih olimpijskih iger, ki bodo — kakor znano — prihodnje leto v Berlinu.

OTVORITEV SEZONE KOLESARSKIH DIRK V LJUBLJANI

Kakor lani v aprilu, tako priredi kolesarska sekcija ZSK Hermesa tudi letos 23. aprila svojo otvoritveno medkulubsko kolesarsko dirko na krožni progi Zg. Siska — Koseze — Podutik — Dolince — Glince — Dravice — Zg. Siska (8 km). Vozilo se bo v dveh skupinah, in sicer: juniorska prevozi progo izkraj (24 km), prvoročniki pa deskrat (96 km). Začetek ob 14. Olig bo postavljen na cesti pred Čarunovo restavracijo. — Za juniorje so določena sledeča klasifikacijska mesta: 1. in 2. spominke nagrade, 4. in 5. spominke kolajne; za prvoročne dirkače pa: 1. pokal, 2. in 3. in 4. spominke nagrade, 5. in 6. in 7. spominke kolajne. Razdelitev nagrad bo po končani dirki v restavraciji. Za dirkače, ki se nameravajo udeležiti teh dirk, veljajo sledeča določila: 1. Pravico starta ima vsak dirkač, ki poseduje pravilno izdano legitimacijo Kolesarske zveze tr. Jugoslavije za letošnje leto; 2. vsak dirkač vozi na lastno odgovornost in se mora strogo ravnati po cen. po. policijskih prometnih predpisih; 3. kolesa morajo biti z ozirom na nevarno progo opremljena s sigurnimi zavorami (na sprednjem in zadnjem kolesu), brez katerih bo dirkač atari zabranjen; 4. eventualni protesti se morajo vložiti najkasneje pol ure po končani dirki (za vsako skupino posebej) prirediteljski komisiji z vlogo 25 Din, katere vsota se v primeru, da pritožitelj dokaže nepravilnost svoje pritožbe, vrne, sicer pa ta znesek pripade v korist prirediteljski blagajni; 5. prijavna za dirke je dolžna 5 Din, za garnicijo naribane število se poleg prijavnine pobere še 10 Din, ki se po oddaji številke vrnejo; 6. dirkači se morajo javiti prirediteljski komisiji najmanj eno uro pred začetkom dirke; 7. vsak dirkač se mora pokoriti odredbam komisije, nasprotno se od tekmovanja izključuje; 8. dirka se vrši ob vsakem vremenu.

Smuka na Peči. Pomladno sonce je sicer v glavnem že dokončalo svoje delo, vendar pa kljub svoji toploti ni moglo vzeti smučarjem edinega še preostalega zimskosportnega zatočišča na Peči. Okrog Uletove koče in Kordežove glave je še pravcata zima. Edino z otem. nehlj in od sonca razgorelih obrazov smučarjev, ki se vrtnajo razgorene volje s Pece v avtobus nad idealno smuko, opoznavamo, in je poleg smučarstva in obilo snega polno našega planinskega sonca. Ni čuda torej, da so že dospele nekatere prilave in si nudu. smučarji že sedaj hočejo rezervirati prenočišča na Peči. Ljubitelji planin, smučarji in prijatelji Pece, ki nameravate prebiti velikonočne praznike na Peči, pohitite a prijavi, dokler je prostor.

Nova table-tenis sekcija v Novem mestu. Na nedavnem sestanku, ki je bil v Novem mestu, je bilo sklenjeno, da se ustanovi tamkaj table-tenis sekcija, nekaka podružnica ZSK Hermesa. Duša tega gibanja, železniški uradnik g. Komnenko je prisotnim razložil pomen družabnega table-tenisa. Za to panogo

vlada veliko zanimanje. Sektija se bo udeležila velikega mednarodnega turnirja v Ljubljani, ki ga bo priredil ZSK Hermesa; pa tudi sama namerava prirediti več turnirjev. Za tehnično spoštljivost igralcev je došel v Novo mesto znani prvak ZSK Hermesa g. Horvat, ki se po zadnji delj časa v Novem mestu.

Kolesarska zveza kraljevine Jugoslavije, podzveza Ljubljana. (Službeno izdaje u. o. 7. IV.) Glasom dopisa Zveze z dne 24. III. t. l. stavlja se pod suspens Ilirija, Ljubljana, Zg. Siska, Jesenice in Zora, Trbovlje radi neplačanja redne letne članarine za leto 1935. Pozivajo se klubi, da v roku 14 dni plačajo prepišano članarino, ker drugače bodo izključeni iz popisa vseh klubov. Nadalje se obvešča vsa kolesarska društva, da do prihodnje seje 21. t. m., katere se vrši pri Amerl. kanon ob 10.30, predložijo prireditvene programe za leto 1935 in poskušajo, da čimprej verificirajo svoje vozne in funkcionarje, kakor tudi vse že imenovane sodnike, da predložijo slike za legitimacijo. — Tajnik.

OBVESTILO

Ako hočete, osobito sedaj pred velikonočnimi prazniki, uživati prvovrstne kranjske klobase, tedaj kupujte kranjske klobase mojega izdelka, ki so poznane kot »SPECIALITETA« in ki imajo na vsaki špil vtišnjeno zaščitno znamko, o čemer naj se pri nakupu vsakdo prepriča, ker le te »Urbasove klobase« so izdelane v mojem obratu, kajti edino jaz z imenom Urbas imam od sedaj v Ljubljani oblastveno dovoljenje za izdelovanje kranjskih klobas kot prekaljevalce.

Moj obrt za izdelovanje in prodajo kranjskih klobas v SLOMSKOVI ULICI ŠTEV. 13, POLEG MESTNE ELEKTRARNE in pa STARI TRG ŠT. 15 je najstarejši in starostenimiran in uživa v tu- in inozemstvu kar najboljši sloves. Ta svoj obrt vodim slejkoprej vedno sam pod svojim imenom.

Cenjenim naročnikom se najtopleje priporoča

M. URBAS

lastnik: MIROSLAV URBAS

izdelovanje in prodaja pristnih

kranjskih klobas,

SLOMSKOVA ULICA ŠT. 13

poleg Mestne elektrarne,

telefon št. 33-22

in pa STARI TRG ŠTEV. 15.

Radio

Programi Radio Ljubljana:

Sreda, 17. aprila: 12.00 Instrumentalne solistne točke na ploščah 12.30 Poročila 13.00 Čas, reklama 13.15 Vrtušev: Nektarji (plošče) 13.45 Plošče po željah 13.50 Pogovor s poslušalci 19.05 Prenos Bachovega »Matejevega pasijona« z Dunaja 22.00 Čas, poročila 22.15 Radijski orkester.

Drugi programi

SREDA, 17. aprila. Belgrad, Zagreb: 19.05 Dunaj — Dunaj: 16.05 Plošče 19.05 J. Seb. Bach: Matejev pasijon, dirigira Furtwängler 22.30 Dunajska ljudska glasba 23.30 Plošče — Budimpešta: 19.35 Ciganska glasba 20.30 II. in III. dejanje »Parsifala« 23.30 Ciganska glasba — Milan-Trst: 17.05 Rim 21.00 Opera »Fedora«, Glazdano — Rim-Bari: 17.05 Salonska glasba 21.00 Mozartov Requiem — Praga: 19.35 Jazz 20.45 Velikonočne karte s Slovaškega 21.00 Orgelska glasba — Brno: 21.15 Moški zbor — Bratislava: 20.45 Violinski koncert 21.30 Valčki — Varšava: 20.00 Iz oper 21.00 Chopinova klavirska glasba 21.40 Klavirski kvintet 22.05 Plošče 23.30 Koral — Berlin: 19.30 Poljske pesmi 20.45 Radijski orkester — Königsberg: 20.45 Godba na pihala — Hamburg: 19.00 Virtuoza klavirska glasba 20.45 Händlov Pasijon 21.00 Godba na pihala — Lipski: 19.00 Monakovo 20.45 Igra 21.45 Stari slaganji — Köln: 19.00 K. ranice 20.45 Weissmannov koncert — Frankfurt: 19.00 Zabavna glasba 20.45 Veseli radio — Stuttgart: 19.00 Violina in klavir 20.45 Veseli radio — Monakovo: 19.00 Komorni trio 20.45 Kmečka kantata za pasijon — Zürich: 19.30 Ljudska glasba 21.15 Dala evriški skladatelj 21.45 Baletna glasba — Strassburg: 20.30 Duhovna glasba.

ZAHVALA

Za premnoge izraze sočutja ob prezgodnji izgubi našega dobrega papana

DR. HENRIKA TUME

ODVETNIKA

za poklonjeno krasno cvetje in mnogoštevilno častno spremstvo, izrekamo vsem prisrčno zahvalo. Posebno se zahvaljujemo gospodu dr. Lončarju in gospodu dr. J. Pretnarju za globoko občutene besede in pevskeemu zboru Glasbene Matice za ganljivi žalostinki.

V Ljubljani, dne 15. aprila 1935.

RODBINA TUMOVA

PUCH

novi, lahki model, kromiran z

novi zavoro na prednjo os,

na ugodna mesečna odplačila

Cenik se pošlje na zahtevo brezplačno!

Ign. Vok

LJUBLJANA, Tavčarjeva 7

Podružnice: Kranj, Novo mesto, Celje: Miklošičeva 2

Mali oglasi

Službe iščejo

Kuharica
srednjih let, mirna, poštena, vajena vseh gospodinskih del, išče mesto gospodinje v manjšem župnišču ali k samostojnemu gospodu. Nastop s 1. ali 15. majem. Ponudbe upravi »Slovenca« Maribor pod »Anči« št. 4341.

Starejša dekle
z znanjem šivanja in nekoliko kuhe išče mesto. Naslov v upravi »Slovenca« Maribor št. 1598. (a)

Vrtnar
oženjen, žena zmožna dela, išče službo eventualno čez sezono. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Poštem« št. 4322. (a)

Službodobe

Natakarico
kavcije zmožno, priključne zunanosti, sprejem v majhno gostilno v Ljubljani. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Poštem« št. 4362. (b)

Rudarski paznik
z dovršeno rudarsko šolo ter zlasti s prakso v lignitskih delih, se išče za večji rudnik lignita v Zagorju. Nastop takoj. Ponudbe pod 40.203 na Publicitas d. d., Zagreb. (b)

Zasluzek

Anton Jarc
krojač, semenišče — se priporoča č. duhovščini za vsa v to stroko spadajoča dela. (z)

Denar

Posojila
na vložne knjižice daje Slovenska banka, Ljubljana. Krekov trg 10.

Vložno knjižico
Kmetijske posojilnice za 30.000 Din — kupim. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Gotovina« 4152. (d)

Posredujem
denar na hranilne knjižice vseh denarnih zavodov. Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ulica 12. Telefon 38-10. Pismeni odgovor 3 Din. (d)

Vnajem

Hotel na Bledu

vzamem takoj v najem. Ponudbe pod »Hotelir« št. 4343 upravi »Slovenca« Maribor.

V prijaznem trgu

Gorenjske oddam svojo trgovino z mešaním blagom z vso zalogo pod ugodnimi plačilnimi pogoji le res zmožnemu reflektantu v najem. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Vetja« trgovina« št. 4157. (n)

Trgovski lokal
center Ljubljane, za damski frizerski salon ali za drugo obrt, oddam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4323. (n)

Stanovanja

Trisobno stanovanje
s kopalnico oddam. Tyrševa cesta 99. (č)

Posestva

Enodružinska hiša
naprodaj. Poizve se: Vič št. 1. (p)

Zemljišče v Sp. Šiški
ca. 15.000 m², ugodno naprodaj; vodovod, elektrika v bližini. — V poštev pridejo tudi knjižice Mestne hranilnice. — Vprašati pri: Miškec, Ljubljana VII Medvedova 38 — telefon št. 35-75. (p)

Objave

Izjava
Podpisani izjavljam, da nisem plačnik za dolgov, ki jih napravi moja žena za karkoli. Anton Breclj, Vodovodna 45. o

Glasba

Za mal' d'narja dost' muzke
plošče - gramofone izposojamo, same navajamo, prodajamo in kupujemo. ELEKTROTON d. z. o. z. pasaza nebotičnika

Auto-motor

Avtomobilisti
Vaš avto Vam nanovo liča ali tapacira pri strokovni izvršitvi najceneje Martin Mali, Avto »Duc« ličanje in tapetnoštvo, Domžale. f

Kupimo

Srebrne krone
staro zlato in srebro kupuje RAFINERIJA DRAGIH KOVIN - Ljubljana, Ilirska ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina.

Staro zlato in zlato zobovje

kupujem po najvišjih dnevnih cenah. A. KAJFEZ urar Ljubljana, Miklošičeva 14

Hitite po čevlje! Hitite po čevlje!

Izrabite ugodno priliko in si nabavite izvrstne

JARA ČEVLJE

po 20 do 30% znižanih cenah
Pohitite dokler še traja zaloga!

Prodajalne »JARA« čevljev:
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 20
Maribor, Gosposka ul. 18 pri firmi Martinc
Zagreb, Illica 60

Prodamo

Registrirno blagajno
s 6timi predali - poceni prodam. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Registrirka« št. 4156. (l)

Wertheim blagajno
fabrikat Schell, 0,90 cm široko in 1,50 m visoko, z oklopno ploščo, ter pisarniško opremo (amerikansko) proda za nizko ceno Adolf Bernhard — Maribor, Aleksandrova št. 51. (l)

Perutnina Ia.
štajerska, pitana, ajdov in cvetlični med ter jajca za praznike po konkurenčnih cenah. — Sprejemajo se prednaročila. Kmetijska družba v Ljubljani, filijalna trgovina Igriska 3 — telefon 37-55. (l)

Gospodinje! Obrtniki!

ne zamudite ugodne prilike. Zaradi izvrstne zaloge odprodajam iz skladišča razno kuhinjsko posodo, orodje itd. — po znatno znižanih cenah. **Stanko Florjančič** železnina, Resljeva cesta 3 (poleg Zmajskega mostu) vhod skozi dvorišče. V račun vzamem tudi hranilne knjižice Kmetijske in ljudske pos. ljubljanske.

Parkete
kupite najugodnejše pri: A. Kanc, tovarna parketov v Mengšu. (l)

Šunko,
kozlička, jajčne in telečje meso po solidni ceni za velikonočne praznike dobite pri Petriču, mesarju, Solški drevored, Ljubljana, telefon 37-48. (l)

Nizke vrtnice
krame barve, 10 komadov 60 Din, visoke 1 komad 15 Din, orjaške jagode 100 komadov 30 Din — razpošilja po povzetju vrtnarstvo Ivan Jemec — Maribor. (l)

Nogavice, rokavice
in pletenine Vam nudi v veliki izbiri najugodnejše in najceneje tvrdka Karl Prelog, Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg. (l)

Prima sport. suknjice
po 98 Din, pumparice, modne hlače itd., kupite zelo ugodno pri Preskerju, Ljubljana, Sv. Petra cesta 14. (l)

Polenovko
najboljšo, za postni čas. Vam nudi specerija Kovarčič, Miklošičeva cesta št. 32. (l)

„SOKO“ OBLEKE REKLAMNA PRODAJA ZA POMLAD

SOKO kamgarn obleko, moško, izdelano po najnovejšem kroju, katere je stala Din 560,—, prodajamo sedaj za Din 400,—

SOKO	damski plašči, pariški kroji	od Din 200,— naprej
SOKO	otroške obleke v raznih barvah	53,—
SOKO	moške obleke, pomladanske	250,—
SOKO	moške obleke s pump hlačami	255,—
SOKO	trenchcoat, moški in ženski	330,—
SOKO	trenchcoat, dečki	150,—
SOKO	moške hlače, kaša v raznih barvah	95,—
SOKO	moške hlače, trepčno blago	70,—

Opozorjamo Vas, da so

„SOKO“ OBLEKE

zdelki domače tovarne, ki daje delo in zaslužek domačim ljudem. Oglejte si še danes cene, izdelavo in kakovost naših izdelkov!

Prodajalne SOKO oblek:

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 23 in Celovška cesta 63
KRANJ, Tavčarjeva ul. 2
CELJE, Kralja Petra c. 22
MARIBOR, Aleksandrova c. 27

Budimpeštanski mednarodni sejem

3.—13. maja

Razstava ogrske industrije.

Posebne razstave: zrakoplovstvo, elektrika, stavbarstvo, modna revija, gradba cest. Ogrska poljedelska produkcija z ozirom na živilsko industrijo.

50% popust na vožnji

na Ogrskem od 23. IV. — 23. V. za tja in nazaj, v Jugoslaviji od 3. — 17. V. pri povratku, če je bil prihod od 29. IV. do 12. V. Vismu prosti prehod mej.

Sejmske izkaznice so dobe: v Ljubljani pri potovalni pisarni Putnik, v Beogradu pri Dr. Geza Szilagyi, kralj. ogrski trgovinski delegat, Vuk Kardjica u. 11.

Dolores Wieser

PEVČEK

Ljubezenska zgodba mlade duše

»Jej, ali je zrasel!« začivka okroglasta, kakih šestnajst let stara deklica čez mizo.

Krčevito se oklene Ivan s prsti jermena pri goselniku. Kako trdo je prositi!

»Da — v St. Vidu so umrli,« govori dalje, čeprav ga ni nihče vprašal. »Zmeraj so si želeli, priti še kdaj v Beljak, pa — niso — več mogli.«

»Sem mislila, da ste kje gori na Nemškem.«

»Ne; bila sva na Poljskem, pa so se oče v Krakovem vrnili, ker so že čutili — da — bodo —.«

»Moj Bog, je to življenje!« reče krčmarica. »No, in tedaj si se seveda domislil, da imaš še nekje žlahtnico, je-li?«

Ves olajšan reče Ivan:

»Da, oče so tolikrat govorili — krčmarica pri Svetem Križu v Peravi, ona bo že gledala zate — in tako bi prosil prav lepo, — prosil — da bi smel ostati pri vas.« Težka beseda je izrečena. — Krčmarica upre roko v bok in počasi pravi:

»No, veš, je že lepo od tebe, da malo pogledaš k nam, ampak zdaj imamo prav za prav ljudi dovolj — najsiinejše delo je vkraju — in bogati tudi nismo. — In tudi si že velik fant, si že lahko sam najdeš kruha. Pojdi rajši ven na kmete delat, to se ti bo bolj podalo.«

Zadnje besede zvane že kar ostro. Káj mu ne pride na misel! Kar tako priti, tebi nič meni nič — kar tako: nate me, pri vas ostanem!

»Na kmete?« reče dečko in strese z glavo. V strahu mu je ušla beseda iz ust. Krčmarica bere možu z obraza,

da bi on ne bil tako proti; — no seveda, prismođa dobrodrušna; bo morala že sama še bolj zares priviti.

»Kakopa, na kmete!« ponovi rezko ženska. »Je-li, ti ne diši, delati! Se seveda nisi naučil ničesar od očeta! V ciganskem življenju, kakršno je bilo! Tudi sam ni hotel ničesar vedeti o tem. Nič, samo gosti in orglati in note pisati in Bogu čas krasti — in ti si videti prav tak! Od delomirnega potepuha —.«

»Marija!« zavrešči krčmarica. Kakor mačka je planil dečko na njo, jo zgrabil za prsi in se ji kakor s kremplji zakopal v obleko.

»Moj oče niso bili potepuh — najboljši, najljubše-nivejši, najljubše-nivejši človek — in —.«

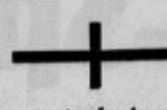
Hlapec odtrga od ogorčenosti zbesnelega dečka od gospodinje. Zasopla, ko rak rdeča, se krčmarica vsa trese in sklepa roke nad glavo. »Jezus, Marija!« vika in krika, »kaj bi si bil človek kmalu nakopal na glavo! Nasvetna mati, le poglej ga! Pri tebi bi jo človek lahko pošteno skupil! Mati spridena lajna — oče prismojenec — nak, naak, le kar brž glej, da izgineš, ti cigan ti!«

Hlapec sune dečka proti vratom.

»Moj Bog!« zaječi Ivan in zbeži.

Roke si pritiska na senci, kolena mu klekajo in beži, beži po ulici, čez trg pred cerkvijo. Ljudje zro začudeno za njim. Zateče se v cerkev in se sesede v klop v najzadnjem kotu v kapeli svetega križa.

»Moj Bog, moj Bog —,« šepeta zmeden predse. Onemogla togotga ga stresa. Kaj naj naredi klekari, preketi? Tepel bi, praskal in grizel, to vražjevo, ki pravi, da je bil njegov dragi, dobri oče potepuh in prismojenec, in njegova lepa, mrtva mati spridena lajna! — O oče, oče, da ničesar ne veste, dobro, da ste umrli že v St. Vidu! Da niste umrli tam, umorila bi vas ta — ta kača s svojim strupenim jezikom!

Javljamo žalostno vest, da je naš tovariš, gospod

Jernej Bajželj

kontrolor Hranilnice dravske banovine

dne 14. aprila 1935 umrl

Dragega pokojnika spremimo na zadnjo pot v sredo, dne 17. aprila ob 4 popoldne izpred mrtvašnice splošne bolnišnice v Ljubljani

Pokojnika bomo ohranili v lepem spominu

V Ljubljani, dne 16. aprila 1935

Uradništvo
Hranilnice dravske banovine
v Ljubljani

Tinčkove in Tončkove prigode

9. Nevihla

Na bregu reke sta napravila ogenj med štirimi velikimi kamni. Na te kamne sta položila jekleno ploščo, na ploščo pa ponev, v kateri sta začela pečiti ribo.

Tinček je nenadoma dvignil glavo in dejal:

»Vremenokaz gori, vremenokaz dol! — prva deževna kaplja mi je že padla na nos.«

»Nikar ne sitnari,« ga je zavrnil Tonček. »Če se oblaček malo poti, to vendar še ni dež. Kolikokrat naj ti pa še povem, da vremenokaz napoveduje lepo vreme? Vremenokazu boš vendar verjel, ne?«

Tinček se je zdajci nečesa domislil. Hlastno je vprašal Tončka:

»Nemara si pa vremenokaz na glavo postavil in kaže kazalec slabo vreme?«

»Beži, beži,« je užaljeno dejal Tonček. »Saj nisem neumen.«

Ploha se je ulila z vso silo.

»Hitro na krov!« je dejal Tinček.

Ko sta bila na splavu pod streho, je Tinček pogledal vremenokaz in videl, da ga je Tonček res postavil na glavo. Vremenokaz je napovedoval slabo vreme...

Slovenska kuharica

S. M. Felicite Kalinšek izide v novem osmem natisu 10. maja. Kljub zelo pomnoženemu obsegu, novim večbarvnim tabelam, najizbranejši opremi ostane stara cena 160 Din za vezan izvod. Jugoslovanska knjižarna.

Tihota in hlad svetega kraja slednjič le umirita dečka. Skoraj sram ga je, ko pomisli, da je nemara oče hud nanj, ker se je že spet tako razjezil. Oče se ni jezil nikdar.

Kaj pa naj zdaj? — Zdaj je prost. Gre lahko, kamor hoče. Ali naj gre res ven na kmete? Tega ne more — nikdar, nikdar! Ne ve prav zakaj ne, samo nejasno čuti, da se ne prilega k njim, da ne bi strpel dolgo. In pa — saj tudi delati ne zna. Ni se učil ničesar, samo gosti zna. Gosli so vse, kar ima; so mu dedščina, prijateljica — z njimi bo romal dalje — naj bo kamorkoli že tja v svet, dokler tudi sam ne umrje kje na cesti ali v senu.

Najsi tudi je truden, se vzdigne in stopi tja pred milostni oltar. Za lesketajočimi se bisernimi nizli in zlatimi srce se skriva izpahnjena, raztrgana postava Zveličarjeva. Dolgo časa opazuje dečko sveto podobo. In trenotoma — kakor da mu je kdo zašepetal — mu prešine dušo: Prvi, ki te je srečal na poti —. Tiho položi glavo na trdo, omreženo ograjo. Edini, ki ga še mara, ki ga ima še rad, je revni Jezus. Tedaj sklene roke in pravi čisto tiho:

»Gospod Jezus Kristus, nikar me ne zapusti nikdar — zdaj nimam nikogar več razen tebe!«

Vroče solze mu stopijo v oči in rahla tolažba se mu dotakne žalostnega srca. Kakor da mu je Gospod obljubil, da hoče z njim na pot, tako mu je, in to ga razveseli tako skrivnostno, da ni še nikdar okusil kaj takega.

★

Ko stopi Ivan spet na cesto, ga sončni sij kar oslepi. Gre mimo krčme pri »Križu« proti mestu. Mora si pač rojstni kraj nekoliko natančneje ogledati. Nekam tuja se mu vidi pokrajina — so morali mnogo zidati.